Ateitis

GEGUŽIS—BIRŽELIS 1993-3

Ateitis

Laikas traukti galvą iš smėlio
D. Bindokienė 85

Kelionė į dykumą (eil.) ir piešiniai
Angelė Irena Budreikienė 86

Paupio Madona
Giovani Guardeschi 90

Eilėraščiai
Rasūnas 94

Lietuva pateko Sovietų Sąjungos okupacijon
Juozas B. Laučka 95

Pasimatymai su motina (eil.)
Antanas Miškinis 96

TIKIU

Laikykime save vertais Dievo dėmesio
Kun. V. Bagdanavičius, MIC 97

ATEITININKAI LIETUVOJE 98

LIAUDIES LOBIAI 107

ĮVYKIAI IR ŽMONĖS 110

MŪSŲ VEIKLA 112

KREIVOS ŠYPSENOS 124

Viršelyje: Spyglys laukia stovyklautojų Nuotr. Rimos Polikaitytės

Ateitininkų Federacijos leidžiamas katalikiškos lietuviškos orientacijos žurnalas

GEGUŽIS—BIRŽELIS
1993
VOL. LXXXIII NR. 3

REDAKTORĖ:
Danutė Bindokienė,
7155 S. Homan Ave.,
Chicago, IL 60629. USA
Telef. (312)776-2036

REDAKCIJOS NARĖ:
Ramunė Kubiliūtė

TECHNINIS REDAKTORIUS:
Jonas Kuprys

ADMINISTRATORIUS
Juozas Polikaitis
1209 Country Lane
Lemont, IL 60439, USA
Tel.: (708) 257-2022

Spaudos darbus atlieka Draugo spaustuvė Chicagoje. Leidžia Ateitininkų Federacija. Prenumerata metams JAV ir Kanadoje — 12.00 dol.; garbės prenumerata — 20.00 dol., susipažinimui 9.00 dol.; kituose kraštuose — 9.00 dol., išskyrus Pietų Ameriką (7.00 dol.).

ATEITIS (USPS 035-440) — a magazine published by-monthly, by the Lithuanian Catholic Federation Ateitis, Inc. Business address: **1209 Country Lane, Lemont, IL 60439, USA.** Yearly subscription in the US and Canada $12.00. Single copy $2.00. Second class postage paid at Chicago, Illinois.

© 1993 by the Lithuanian Catholic Federation *Ateitis*. All rights reserved. POSTMASTER. Send address changes to **ATEITIS, Business address: 1209 Country Lane, Lemont, IL 60439, USA.**

LAIKAS TRAUKTI GALVĄ IŠ SMĖLIO

Šio numerio Mūsų veiklos skyrelyje yra nerimą keliantis Ramunės Kubiliūtės reportažėlis apie neseniai buvusį Federacijos posėdį ir jame svarstytas temas. O to nerimo priežastis — dar kol kas tik nujaučiamas, bet vis dėlto gan ryškus laidotuvių varpo skambėjimas išeivijos ateitininkijai.

Iš kitos pusės žvelgiant, galbūt tai būtų nebloga išeitis, nes šiuo metu ateitininkija svetimuose kraštuose nerodo per daug gyvybės ženklų, tai kam tetęsti tuščių svajonių ir savęs apgaudinėjimo agoniją?

Išeivijos ateitininkai kone 50 metų mėgo didžiuotis ir remtis dviem iš penkių ateitininkiškųjų principų — tautiškumu ir inteligentiškumu. Tautiškumas buvo reikalingas lietuvybės ir mūsų pačių išlikimui, todėl į jį buvo kreipiama daug dėmesio — juk šis rūpestis buvo bendras visai išeivijai, ne tik ateitininkams, todėl lengva buvo „joti tuo pačiu arkliuku'' ir mums.

Inteligentiškumas ateitininkijai buvo svarbus nuo pat įsikūrimo, nes jo tikslas — priauginti savo tautai apsišvietusių, krikščioniška pasaulėžiūra apsišarvavusių inteligentų. Ir šį tikslą nebuvo sunku įgyvendinti, nes lietuvių tautoje krikščioniškosios vertybės buvo tvirtai įaugusios, nes lietuvis visomis jėgomis stengėsi kopti į mokslo viršūnes — šviestis ir šviesti.

Kadangi šias vertybes mūsų tėvai ir seneliai išsivežė, bėgdami nuo, antrą kartą artėjančio, siaubo iš Rytų, jas stengėsi perduoti savo jaunesniosioms kartoms, ne vien savo šeimose, bet ir organizacijose. Atrodo, kad pastangos nebuvo bergždžios, nes išeivijos ateitininkija išaugino daug šviesių žmonių, visuomenės veikėjų. Išaugino kitiems, bet prarado sau.

Tie šviesuoliai, visuomenininkai, išeivijos veiklos varikliai, užaugo ateitininkų gretose, stovyklavo jų stovyklose. Jų pasaulėžiūrą formavo penki ateitininkijos principai, kilnieji ateitininkų pirmūnai ir vėlesnių dešimtmečių didžiosios mūsų organizacijos asmenybės. Ir kas iš to? Vos pūkuotus padaigėlius pakeitė tvirti sparnai, kone visas mūsų atžalynas, į kurį dėjome gražiausias viltis, demonstratyviai nuo savo organizacijos nusigręžė, nuėjo „svetimuose soduose obuoliauti''. Kodėl taip atsitiko, yra daug spėliojimų ir teorijų. Priežasčių ieškoti šiuo metu neverta, nes tema daug kartų svarstyta, „iš tuščio į kiaurą pilstyta''.

Prieš kelis dešimtmečius Amžinos atminties kun. Stasys Yla įpratino ateitininkus linksniuoti žodį „elitas''. Atrodo, kad elito sąvoka per stipriai įsitvirtino daugelio jaunesniųjų ateitininkų pasąmonėje. Jie ne tik buvo įsitikinę savo pranašumu (juk mes — išeivijos elitas!), bet ir opozicijos propaganda, kad tikram elitui netinka priklausyti „parapinei'' organizacijai, kad reikia jam prestižiškesnių...

Iš viso to „elitinio inteligentiškumo'', 50 metų puoselėto mūsų organizacijoje, liko tik pagrėbstai, o brandžiausi vaisiai praturtino kitus sambūrius. Šiandien akivaizdžiai matome tas liūdnąsias pasekmes: ateitininkijoje nėra žmonių, kurie norėtų užsiangažuoti, vadovauti, bent ką veikti. Pasidairykime savo kieme.

Neseniai spaudoje nuaidėjo du graudūs pagalbos šauksmai iš moksleivių centro valdybos. Nuaidėjo ir dingo (o kiek jau tokių „nuaidėjimų'' esame girdėję...). Šios vasaros stovyklai būtinai reikia gydytojo arba bent gailestingosios sesers. Toks yra Mičigano valstijos, kurioje yra Dainava, įstatymas. Net keista: turime veiklią ir nariais gausią Gajos korporaciją, turime daugybę gailestingų seserų, išaugusių ateitininkų gretose. Nei vienas negali paaukoti kelių dienų jaunimui. Daugumas gi patys Dainavoje stovyklavo ir amžiną meilę jos kalneliams prisiekė. Moksleivių centro valdyba taip pat ieško žmonių, kurie pakeistų jos narius, kadencijai baigiantis. Ieško ir neranda.

Kiek turime vietovių, kur neįmanoma sudaryti skyriaus, kuopos valdybos? Štai ateitininkų skyrius „Drauge'' jau seniai ieško redaktoriaus. Skyriaus tęstinumas atsidūrė pavojuje, nes visi bijo įsipareigoti. Žinoma, nėra ko stebėtis, juk „Tėviškės žiburiuose'' ateitininkai net kelių paragrafų negali kartą į savaitę „sukrapštyti'', „Drauge'' reikia viso puslapio!

Čia tik pora pavyzdėlių. Jų galima šimtus priskaičiuoti. Ir graudu, ir pikta: tai bent elitą išsiaugino ateitininkija! O kiek yra rašančių į „Ateitį''? O kas jos redagavima perims, kai redaktorė pagaliau sakys — gana? Lietuva žurnalo taip pat kratosi. Atrodo, kad nenoras įsipareigoti yra bendras ir jiems, ir mums (bent ką bendra turime...).

Šio straipsnelio mintys nebus populiarios, bet laikas būti atviriems, laikas ištraukti galvą iš smėlio. Tik mes patys galime atsakyti už save ir už savo organizacijos tęstinumą. Gana dangstytis aimana „neturiu laiko''.Kas gi to laiko turi? Ar tie, kurie nuolat dirba? Kiekvienam yra duotos 24 valandos paroje, tiek pat dienų metuose. Galime tą Dievo dovaną išpustyti niekučiams, savanaudiškumui, galime vertai sunaudoti, Jo, savo tėvynės, savo organizacijos gerovei. Kiekvienas, užaugęs ateitininku, yra šiai organizacijai daug skolingas. Dabar pats laikas pradėti skolą mokėti.

Danutė Bindokienė

Lietuvos Nacionalinė M.Mažvydo Biblioteka

Kelionė į dykumą

Angelė Irena Budreikienė

Meditacija:

Apie Dievo Gamtą
ir Dievo Sūnų —
Jėzų Kristų.

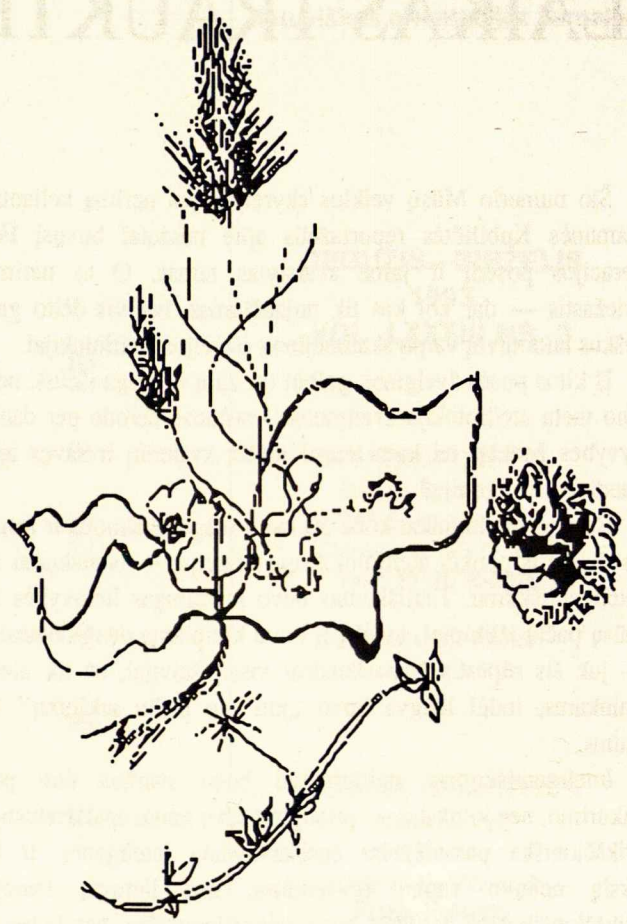

PASIVAIKŠČIOJIMAS DYKUMOJE

Kokie ypatingi Dievo kūriniai!
Einu ir renku mažus dalykėlius — prisiminimui kelionės.
Senas lapas — griaučiai seno gyvenimo.
Aš nesu pasiruošęs.
„Aš esu tas Dievas, kuris tave gydo''.
Geltonas lapas — nupjautas?
Viskas, kas blizga, yra auksas.
Ramunė — grožis tarp negrožio.
Erškėčiai — Kristaus kančia, augalo apsigynimas.
Riešutas — iš kur tu? Žmogus tave paliko.
Sudžiūvęs lapas. Idėjos ir energija sudžiūvo.
Reikia gyvenimo vandens.

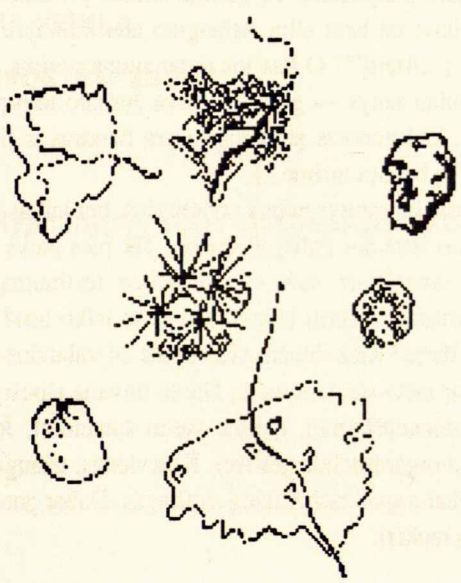

Smėlis — dykuma yra pliažas be bangų.
Violetinė uoga — „Šventosios Dvasios vaisius yra meilė''.
Vėjas — Šv. Dvasios įkvėpimas.
Medis — ar aš esu benamis? Be šaknų?
Matau oazę. Aš žinojau, kad aš čia atsiraščiau.
Lankstas — pamidoro augalas su aštriais spygliais — gyvenimo nelaimės.
Sudžiūvęs lukštas. Aš esu tuščias — vienišas.
Kviečių grūdai. Gyvenimo duona.
Besisukanti vijoklė. Vis nukrypstu nuo kelio...

Aš matau rožes — siekiu malonumo.
Pavojus! Driežai, gyvatės!? Kas dar?
Įgeltas — dyglys mane įgėlė.
Nuodėmių džiaugsmas turi įgėlimą.
Bitė yra daržo sargas.
Geltonas drugelis kviečia mane lankyti kitas vietas!
„Ateik su manim!''

ĮEINU Į SODĄ

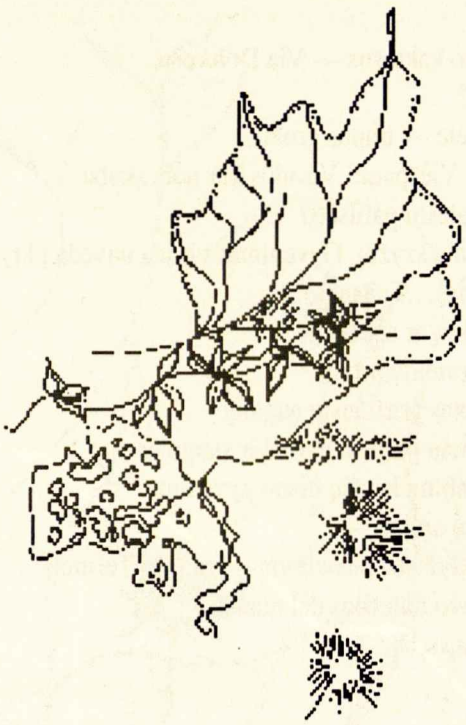

Naujas žalias lapas — Viešpats gaivina ir atnaujina mano sielą.
Lapas, su vabalo išėstom skylėm.
Kas suvalgo mano laiką, kai aš noriu būti su Dievu:
pasimelsti, pasidžiaugti su Juo?
Mažos gėlytės mane sveikina — džiaugiasi mane pamačiusios.
Atsisėdu ant suoliuko. Jaučiuos saugus, mylimas.
Dykuma yra tolima, keista: ten karšta, sausa ir baisu.
Ar tai mūsų pasaulis?
Ar galima pabūti paslaptingame sode amžinai?
Kiti žmonės surado mano paslaptingą vietą.
Ar yra taip pasakiška, kai kiti žmonės dalinasi mano vieta?
Jaučiuos neramiai. Išeinu lauk tyrinėti.
Matau pūkelį. Ar čia gyvulys ar augalas?
Gyvenimas maišosi...

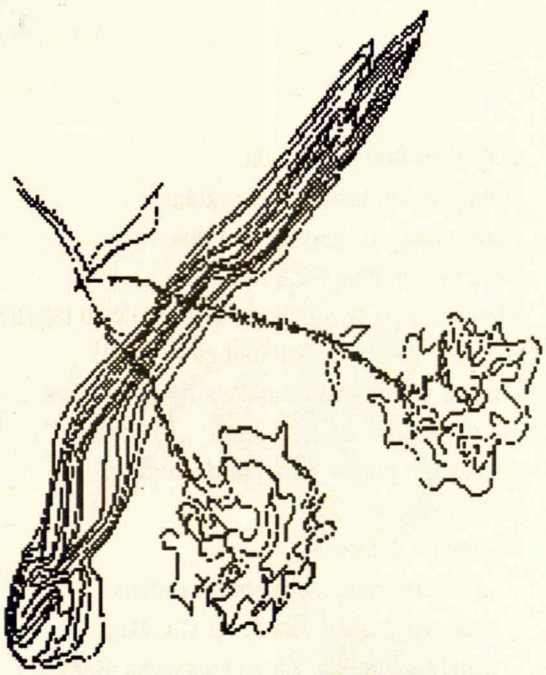

Į kurią pusę eiti?
Maža ruda varlė. Kaip mes šokame, kai esame užgauti!
Raudona Dievo karvytė — simbolis man Dievo meilės
ir sutarties su manim.
Aš žinojau, kad Tave matysiu šią savaitę.
Eikime ištirti dykumą.
Išeinu iš daržo.
Na, gerai vienai minutei. Kur pavėsis?
Gelsvas žiogas — prisitaiko prie gamtos.
Gridžiu girgždėjimą. Kas ten?
Gal sugrįžti į daržą!?
Matau kitą Dievo karvytę. Mažas vabalas sako, „Labas!"
Matau daržo įrankius. Ar aš turiu visus įrankius
būti savarankiškas savo gyvenime?
Voveraitė triukšmą kelia. Maniau, kad buvo paukštis.
Štai vienintelis balsas dykumoje.

VĖL DYKUMOJE

Takelis pro kaktusus — Via Dolorosa.
Ar pereiti?
Geltona gėlė — trapus grožis.
Pavargau, Viešpatie! Visados kur nors skubu.
Kada galėsiu paiilsėti?
Matau pirmą kryžių. Gyvenimas visada nuveda į kryžių.
Pavadinimas: „Teismas''.
Ar nusisukti, ar apkabinti?
Atsargiai prieinu artyn.
Oi! Apsuptas gražiausių augalų!
Viešpats man paruošia grožį ir staigmenas,
kai apkabinu kryžių mano gyvenime.
Kai prieinu arčiau —
matau kryžiaus pavadinimas yra: „Jo Teismas''.
Kristus buvo nuteistas dėl manęs.
Vaikščioju su Dievu.

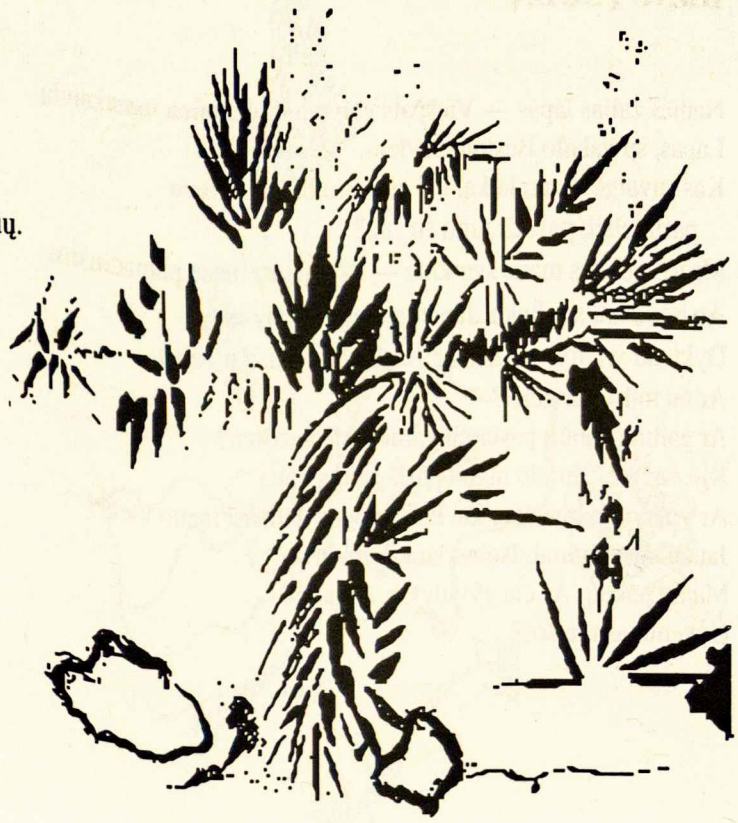

Dievas viskuo pasirūpina.
Vaikščiamoji lazda prie kryžiaus.
Mažos melsvos gėlytės — viltis.
Nėra man namų. Vis klaidžioju.
Matau augalą su teptukais. Kada galėsiu tapyti?
Koja — dėkoju Dievui kad galiu šokti!
Driežai gali gyventi sunkiose apylinkėse.
Antras kryžius. Pavadinimas: „Jo Kryžius''.
Atsisėdu ir pailsiu. Atsigeriu vandens.
Sėdžiu saulėje.
Prisimenu dainą:
„Ir Jėzus sakė, ‚Ateik prie vandens,
stok prie manęs, žinau, esi ištroškęs,
Tau bus suteikta. Žinau kiekvieną ašarą,
kur tamsoje Tu verkei, ir atėjau
Tau priminti, kad dėl tų ašarų
aš miriau''.

Matyti kalnai, sodas, dykuma, vienuolynas —
pilnas gyvenimas.
Ar man atsikelti ir parinkti daugiau dalykų?
Ar visados renku ir perku dalykus? Kada reikia sustoti?
Yra gerai sustoti ir paiilsėti.
Aš sau turėčiau duoti leidimą.
Apsižvalgyk! Nerink dalykų!
Pastebu du Joshua medžius, kaktusus priešaky.
Vienas nuvytęs, sudžiūvęs;
kitas gyvas, gražus, stiprus.
Kur eisiu, kai aš numirsiu?
Mirtis ir prisikėlimas.
Penkios dar minutės, tada reikia sugrįžti.
Žiuriu su ilgesiu į sodą su daržu
ir pavėsiu.
Matau vingiuotą pagalį — kaip pagundos gyvatė.
Sėklos lukštas, trikampio forma.
Vardan Dievo Tėvo, Sūnaus ir Šventos Dvasios.

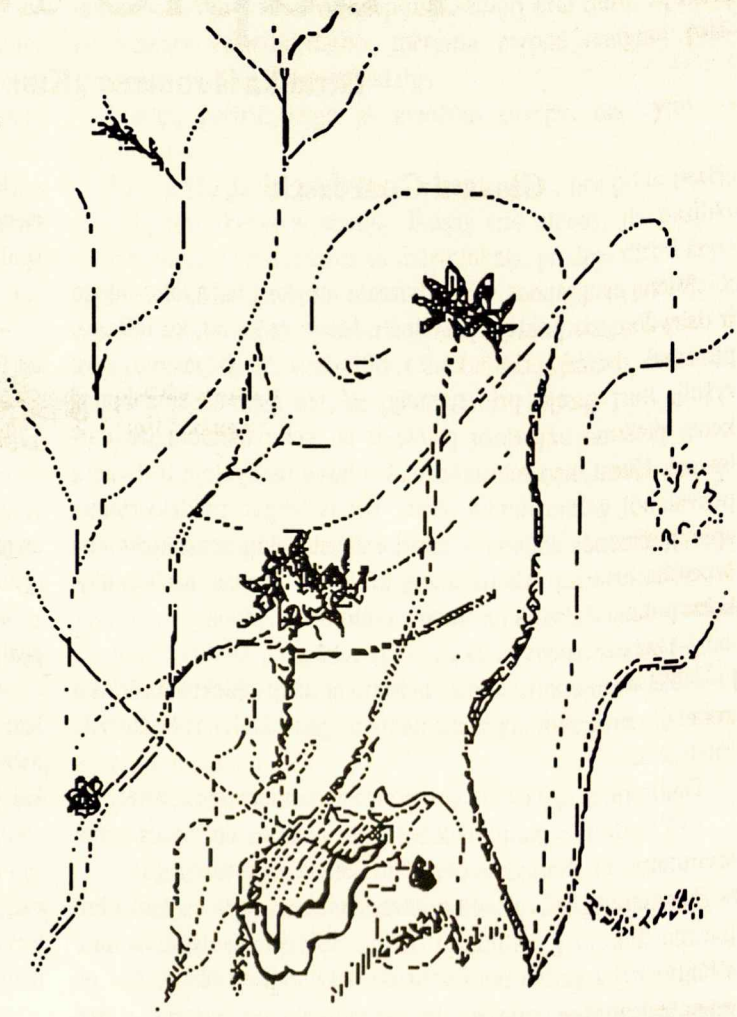

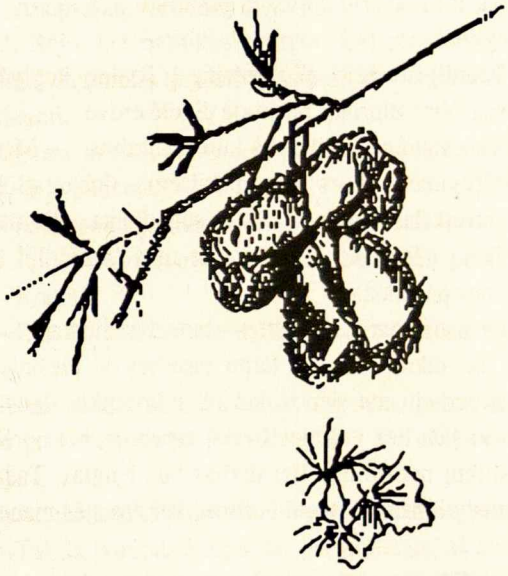

Staiga — šarvuotas driežas! Su ginklais ant nugaros.
Dievas mus apgina.
Tikrai esu dykumoje.
Prisimenu Isaiah 43, „Matai, aš kuriu ką nors naujo".
Laumžirgis praskrido — kur nors yra vandens.
Grįžtu žinomu taku.
Sunku praeiti — mažas nukrypimas.
Viešpatie, pavalgydink, mane, esu alkanas.
Matau ką nors geltona prie akmenų.
Ateinu artyn — tai medus, gintaro spalvos.
Matau ir vandens šaltinį...
Dėkoju Tau Viešpatie ir Tave šlovinu.
Dieve, Tavimi pasitikiu!

Paupio Madona

Ištrauka iš romano „Kun. Kamiliaus dilema''.

Giovani Guardeschi

Vieną rytą jaunas vyras dviračiu atvyko į bažnyčios aikštę ir dairydamasis pradėjo ją tyrinėti. Matyt radęs tai, ko ieškojo, pasistatė dviratį prie arkados pilioriaus ir išsipakavo savo ryšulį, kurį turėjo prie balnelio. Iš ten išsiėmė sulenkiamą kėdę, piešimo ožį, dažų paletę ir po kelių minučių jau darbavosi. Gerai, kad miestelio vaikai buvo mokykloje ir jis gerą pusvalandį galėjo ramiai dirbti. Bet iš lengvo pradėjo rinktis apie jį žmonės ir šimtas susidomėjusių akių sekė kiekvieną šepetėlio brūkšnį. Atsitiktinai jį užėjo ir klebonas. Kažkas klebono paklausė, ką jis mano apie dailininką.

—Dar per anksti pasakyti, — pasakė jis.

—Aš nesuprantu, kodėl dailininkas savo objektu pasirinko arkadą, o ne vaizdingą sceną paupyje, pasakė vienas tariamasis inteligentas.

Dailininkas tą pastabą girdėjo ir neatsisukdamas atsakė:

—Vaizdingos paupio scenos yra tinkamos dešimties centų atvirutėms. O aš atvykau čia dėl to, kad tai yra vaizdinga.

Tas pareiškimas pasiliko nesuprantamas ir jie su tam tikru įtarimu žiūrėjo į dailininko darbą. Apie pietus žiūrovai prasišalino ir jis galėjo porą valandų nekliudomas dirbti. Kai po pietų miestiečiai sugrįžo, jie buvo maloniai nustebę ir nuskubino į kleboniją su pranešimu.

—Tėveli, jūs turite ateiti ir pažiūrėti. Jo paveikslas yra tikrai gražus.

Dailininkas tikrai buvo gabus ir Papone, kuris taip pat buvo jų tarpe, padarė šitokią pastabą klebonui:

—Tai yra gera jums proga. Aš žiūrėjau į šią arkadą penkiasdešimt metų ir nežinojau, kad ji tokia graži.

Dailininkas jau buvo pavargęs ir pakavosi savo daiktus.

—Ar jūs užbaigėte? — paklausė vienas.

—Ne, užbaigsiu rytoj. Šviesa pasikeitė ir dabar aš jau negaliu išgauti tų efektų, kurių man reikėtų.

—Jeigu jūs norite, savo daiktus galite pasidėti klebonijoje. Ten yra pakankamai vietos ir aš garantuoju už jų saugumą, — pasakė klebonas, nes matė, kad dailininkui sunku susitvarkyti su savo drobėmis.

—Aš žinau, kad klebonas bandys jį perimti, — pasakė Peponė, kai dailininkas priėmė kun. Kamiliaus pasiūlymą.

Kai dailininkas savo daiktus susidėjo prieangio spintoje, klebonas pasiūlė jam čia apsistoti.

—Jūs galite čia apsistoti, — pasakė kun. Kamilius. — Man malonu turėti dailininką po savo stogu.

Klebonijoje buvo užkurta ugnis ir ant stalo atsirado vakarienė. Jaunas žmogus buvo sušalęs ir alkanas. Kai jis pavalgė, spalva sugrįžo į skruostus.

—Aš nežinau, kaip jums atsidėkoti, — tarė.

—Nereikia jums nei stengtis, — atsakė kun. Kamilius — Ar ilgai jūs norite pasilikti šiame krašte?''

—Rytoj po pietų aš turiu grįžti į miestą..

—Ar jūsų entuziazmas šiai apylinkei jau jus apleido?

—Ne, tai yra pinigų klausimas, — atsiduso jaunas žmogus.

—Žinoma, pinigų aš neturiu — tęsė, kun. Kamilius, — bet aš galiu jums duoti maistą ir butą per mėnesį, jeigu jūs padarytumėte šį tą bažnyčioje. Pagalvokite.

—Jau pagalvota, — atsakė jaunuolis. — Tai geras pasiūlymas. Vadinasi, jūs man leisite šį tą daryti ir sau pačiam.

—Žinoma, — atsakė kun. Kamilius. — Tam reikėtų tik keleto valandų per dieną. Nedaug kas čia yra daryti. Praėjusį mėnesį bažnyčia buvo remontuota ir, kai darbininkai nuėmė kai kuriuos plasterius, kurie jau krito, atsirado paveiksluose spragų:

—Ar tik tiek? — paklausė dailininkas. — Tai aš galiu padaryti per dieną. Jūs man už tai per daug ir mokate, būdamas garbingas žmogus, aš negaliu tai priimti. Jūs turite surasti man daugiau darbo.

—Yra šis tas daugiau, — atsakė kun. Kamilius. — Bet tai didelis darbas ir aš neturiu drąsos jo pasiūlyti.

—Pasakykite.

Kun. Kamilius užėjo už grotelių į šoninę koplyčią ir uždegė šviesą. Virš altoriaus pasirodė didelė erdvė.

—Čia bėgo vanduo, — pasakė kun. Kamilius. — Mes per vėlai apsižiūrėjome ir, nors stogą pataisėme, tinkas atšoko ir Madonos paveikslas buvo visiškai sugadintas. Pirmiausia, žinoma, reikėtų uždėti naują tinką, bet man labai rūpi turėti naują Madonos paveikslą.

—Tai jūs galite patikėti man, — tarė menininkas. — Pasirūpinkite tik tinku, o aš tuo tarpu pasidarysiu piešinį, kurį būtų galima perkelti ant sienos, kai tik mūrininkas duos man žodį. Aš turiu šiek tiek patirties freskų tapyboje, bet norėčiau, kad tai pasiliktų nematoma, ligi darbas bus baigtas. Tada jūs galėsite pamatyti. Mat aš negaliu dirbti, kai žmonės mane stebi.

Kun. Kamilius buvo taip patenkintas, kad negalėjo pasakyti nieko kito, kaip tik „Gerai''.

Jaunnuolis turėjo tikrą tapytojo aistrą. Įdomi aplinka ir geras valgis didino jo entuziazmą. Kai jis buvo užbaigęs savo arkados piešinį bažnyčios aikštėje, pradėjo studijuoti aplinką,

ieškodamas modelio Madonai. Jis nenorėjo piešti įprastinio paveikslo, bet troško sudvasinti kokį veidą, kurį tikėjo rasti šioje apylinkėje. Pirmą savaitę jis užlopė paveikslus bažnyčios navoje ir atnaujino aliejinį paveikslą virš choro. Nors jis buvo susirūpinęs, kad negali atrasti modelio Madonai. Antros savaitės pabaigoje buvo užbaigtas tinkas koplyčioje ir dailininkas turėjo pradėti savo piešinį. Tačiau jis stebėjo šimtus moterų miestelyje ir apylinkėje, bet negalėjo rasti nei vieno veido, kuris jį sudomintų. Kun. Kamilius pradėjo suprasti, kad yra kas nors negerai. Jaunas žmogus pasidarė nekalbus ir vakare grįždavo be jokio škico savo knygoje.

—Ar šis kraštas jau nėra jums įdomus? — paklausė kunigas. — Čia yra visokių grožybių, kurių jūs dar nematėte.

—Tik vieno grožio reikia, kuris mane domintų, skundėsi dailininkas, — ir aš negaliu jo rasti.

Rytojaus dieną jis užsėdo ant savo dviračio su nusistatymu: „jeigu nerasiu, ko aš ieškau, važiuoju namo". Jis važinėjo visur, sustodamas ūkiuose, užeidavo paprašyti stiklo vandens, bet žiūrėjo į veidą kiekvienos sutiktos moters. Visa tai tik didino jo apsivylimą.

Vidurdienyje jis atsidūrė mažoje vietovėje, vardu La Rocca. Ten užėjo į kaimo užkandinę, paprašė užvalgyti ir išgerti. Restorano sienos apkabinėtos Verdi Otello operos plakatais. Pasirodė sena moteris, jis paprašė duonos, dešrelių ir stiklą vyno. Už keletos minučių, kai ranka padėjo ant stalo jo užsakytą maistą, jis pakėlė akis ir vos neiškrito iš savo odos. Čia buvo įkvėpimas, kurio jis ilgai ieškojo.

Įkvėpimas buvo apie 20 metų amžiaus ir elgėsi į nieką nekreipdama dėmesio, kaip aštuoniolikmetė. Dailininko dėmesį pagavo jos veidas. Jis žiūrėjo į ją, sunkiai tikėdamas, kad tai buvo tikrovė.

—Kas yra? — paklausė mergina. — Ar aš jus užgavau?

—Atsiprašau, — sumurmėjo jis.

Ji išėjo, bet netrukus sugrįžo, kad atsisėstų prie durų su siuviniu. Jaunuolis tuo tarpu išsiėmė savo sąsiuvinį ir pradėjo ją škicuoti.

Pajutusi jo akis ant savęs, mergina, palikusi savo siuvimą, priėjo ir jo paklausė:

—Ar aš galiu paklausti, ką jūs darote?

—Jei jūs neprieštaraujate, aš jus piešiu.

—Kodėl?

—Dėl to, kad aš esu dailininkas ir domiuosi viskuo, kas gražu.

Ji tai sutiko su užuojautos šypsena, patraukė pečiais ir nuėjo prie savo darbo. Po valandos ji vėl užėjo už dailininko pečių.

—Ar aš tikrai taip atrodau? — besijuokdama paklausė.

—Tai tik įvadinis škicas. Jei jūs sutinkate, aš atvyksiu rytoj jį užbaigti. O dabar, kiek aš turiu mokėti už priešpiečius?

—Užmokėsite, kai sugrįšite, — pasakė ji.

Vos sugrįžęs klebonijon, dailininkas užsidarė savo kambaryje ir dirbo. Kitą dieną jis dirbo ligi pietų, bet išeidamas užrakino duris.

—Aš radau, klebone, — sušuko išvažiuodamas.

Restorane jis rado viską taip, kaip buvo palikęs: duoną, dešreles ir vyną, ir savo įkvėpimą, sėdintį prie durų. Šį kartą, po keletos valandų darbo, mergina parodė daugiau pasitenkinimo tuo, ką jis buvo padaręs.

—Būtų geriau, jeigu aš galėčiau sugrįžti dar rytoj, — atsiduso jis.

Jis sugrįžo dar du popiečius. Ir ne daugiau, nes po to perėjo į naują savo kūrybos stadiją. Ištisas tris dienas, jis pasiliko savo kambaryje ir susitaręs su mūrininkais, pradėjo dirbti koplyčioje. Niekas neturėjo matyti, ką jis daro, dėl to užuolaida buvo pakabinta, kad apsaugotų jį nuo žmonių akių. Jis gavo ir koplyčios raktą. Kun. Kamilius buvo labai smalsus, bet ir jis negalėjo nieko daugiau, kaip paklausti:

—Kaip einasi?

—Jūs tuoj pamatysite, — atsakė jaunuolis, taip pat susijaudines.

Pagaliau atėjo laukiamoji diena. Jaunuolis užtraukė ant paveikslo užuolaidą, ir nugriovė pastolus. Kai kun. Kamilius atsiskubino į suolus ir laukė su plakančia širdimi, dailininkas smaigu nustūmė paveikslo uždangą ir „Paupio Madona" pasirodė. Tai buvo įspūdingas piešinys ir kun. Kamilius žiūrėjo į jį išsižiojęs. Tada staigus smūgis ištiko jo širdį ir jo kakta išrasojo prakaito lašais.

—Celestina! — suriko jis.

—Kuri Celestina? — paklausė dailininkas.

—Tai restorano savininko iš La Rocca duktė.

—Taip, — ramiai atsakė dailininkas. — Tai yra ta, kurią aš radau kaimo restorane.

Kun. Kamilius pasiėmė kopėčias, atsinešė jas iš koplyčios galo, užlipo ir užtraukė freskos uždangalą. Jaunuolis negalėjo suprasti, kas čia atsitiko.

—Klebone, ar jums galvoje negerai? — klausė jis. Bet klebonas nubėgo į kleboniją, o jį nusekė dailininkas.

—Šventvagystė, — iškošė jis, pasiekęs stalą savo kambaryje. — Celestina iš kaimo restorano. Ji yra uoliausia komunistė šioje apylinkėje. Jos veidu pavaizduoti Madoną, tai panašu į tai, kaip Jėzų Kristų pavaizduoti Stalino veidu.

—Tėveli, — kalbėjo menininkas, šiek tiek atsigaudamas. — Aš buvau įkvėptas ne jos politinių idėjų, bet jos grožio. Ji turi mielą veidą ir tai ji yra gavusi iš Dievo, o ne iš partijos.

—Bet juoda siela anapus to yra tiesiog iš velnio, — šaukė kun. Kamilius. — Jūs nesuprantate tos šventvagystės, kurią jūs esate padaręs. Jei aš nebūčiau pažinęs jus kaip visiškai nekaltą žmogų, aš tiesiog pasiūlyčiau jums susipakuoti.

—Mano sąžinė yra rami — tarė dailininkas. — Aš Madonai suteikiau gražiausią veidą, kokį galėjau rasti šioje apylinkėje.

—Bet portretas neparodo jūsų geros intencijos. Jis vaizduoja pasmerktą sielą. Ar tame jūs nematote šventvagystės? Šiam paveikslui tinkamas pavadinimas galėtų būti tik Eks-

komunikuota Madona.

Dailininkas pasijuto labai susikrimtęs.

—Aš stengiausi, kiek galėjau, tam veidui suteikti dvasinių bruožų...

—Kaip jūs galite sudvasinti šio padaro nedorybę? Kai tik ji išsižioja, tai unijų darbininkai užsidega. Niekas tokio veido, kaip jos, negali linkėti Madonai.

Dailininkas krito į lovą ir neatėjo vakarienės. Apie 10 val. kun. Kamilius atėjo pas jį.

—Tai ką, ar jūs jau supratote šventvagystę, kurią esate papildęs? Aš esu tikras, kad jūs, apsižiūrėjęs į savo škicus, pats pamatysite esminį jos veido vulgarumą. Jūs esate jaunas žmogus, o ji — gundanti mergina. Ji prakalbėjo į jūsų jausmus ir ankstesnis jūsų kuklumas buvo išmestas laukan.

—Tėveli, jūs neteisingai sprendžiate ir mane įžeidžiate.

—Bet pažiūrėkime į jūsų škicus abudu kartu.

—Aš juos išmečiau.

—Tai dar sykį pasižiūrėkime koplyčioje.

Jie nuėjo į tuščią bažnyčią. Kun. Kamilius, paėmęs smaigą, atstūmė freskos uždangą.

—Pažiūrėk ramiai ir pasakyk man, ar aš nesu teisus?

Menininkas užžiebė dvi stiprias šviesas ir pakraipė galvą.

—Atsiprašau, — tėveli, pasakė jis. — bet nieko vulgaraus aš nematau tame veide.

Kunigas Kamilius stebėjo paveikslą. Paupio Madonos išraiška buvo rami, rimta, o jos akys buvo ramios ir švarios.

—Negalimas dalykas, — sušuko piktai kunigas. — Aš nesuprantu, kaip jūs ką nors dvasiška galėjote išgauti iš to padaro.

—Tai jūs pripažįstate, kad mano paveikslas turi dvasingumo ir nėra vulgaraus pobūdžio?

—Taip, bet Celestina to neturi. Ir kiekvienas, pažiūrėjęs į tai, negalės susilaikyti nepasakęs: tai Celestina Madonos vaidmeny.

—Gerai, bet nežiūrėkite į tai, tėveli, taip tragiškai, Rytoj aš galiu jį sunaikinti ir pradėti iš naujo.

—Bet nuspręsime tai rytoj, — tarė kunigas Kamilius. — Kaip kūrinys, paveikslas yra nuostabus ir būtų nusikaltimas sunaikinti jį ant sienos.

Iš tikrųjų Paupio Madona buvo įspūdingas, įspūdingesnis kūrinys, kurį bet kada kun. Kamilius buvo matęs. Tik kaip jis gali leisti Celestinai persirengti Mergele Marija?

Rytojaus dieną jis sukvietė penkis ar šešis savo labiausiai patikimus parapijiečius, nudengė freską ir klausė jų nuomonės. Be išimties visi pasakė: „Nuostabus kūrinys''. Bet už minutės: „Juk tai Celestina iš kaimo restorano''.

Kun. Kamilius papasakojo apie dailininko nesusipratimą ir pridūrė:

— Tik vienas dalykas pasilieka; reikia jį sunaikinti.

—Ypač gaila, nes tai yra šedevras. Tačiau Madonai netinka turėti ekskomunikuotos komunistės veido...

Kun. Kamilius prašė visus šios grupės žmones, niekam apie tai nekalbėti, bet, nepaisant to, gandas pasklido kaip gaisras. Žmonės pradėjo eiti bažnyčion, tačiau freska buvo uždengta, o įėjimas į koplyčią užrakintas. Žinia pasklido ir už miestelio ribų. Ir tą vakarą, kai kunigas norėjo užrakinti bažnyčią, jos kampe aptiko pačią Celestiną.

—O ko čia nori? — paklausė jis grubiai.

—Aš noriu pamatyti tą idiotą dailininką, — atsakė ji, bet jis pats čia prisistatė.

—Paliekant nuošaly, kad jūs keturis kartus valgėte restorane neužsimokėjęs, — grasino Celestina, — aš norėčiau žinoti, kas jums davė leidimą piktnaudoti mano veidą?

Jaunuolis žiūrėjo į ją sukrėstas. Dabar prieš jį stovėjo tas veidas, apie kurį klebonas buvo kalbėjęs. Jam pačiam dabar buvo nuostabu, kad tiek daug dvasingumo jis jame galėjo pamatyti. Jis stebėjo, nerasdamas žodžio išsireikšti. Bet ji rado žodį.

—Jūs kvailys, — sušuko ji.

—Mergele, — įsiterpė klebonas, — mes esame bažnyčioje, o ne jūsų tėvo užeigoje.

—Jūs neturite teisės išnaudoti mano veidą ir įdėt jį Madonai, — ginčijosi ji.

—Niekas jūsų neišnaudojo, — pastebėjo kun. Kamilius. — O ko pagaliau jūs norite?

—Žmonės matė Madoną mano veide, — šaukė Celestina. — Paneikite tai, jei galite?

—Tai neįmanoma, — atsakė kun. Kamilius. — Jeigu tai tiesa, kad žmonės tą panašumą pastebėjo, tai paveikslas bus sunaikintas ir padarytas kitas.

—Aš noriu jį pamatyti, — rėkė Celestina. — Ir aš noriu dalyvauti, kai jūs mano veidą iš jo išimsite.

Kai kun. Kamilius stebėjo jos nesimpatingą išraišką, jis prisiminė švelnią Madonos laikyseną.

—Tai ne jūsų veidas, — tarė jis. — Ateikite pasižiūrėti.

Mergina nusiskubino koplyčion ir sustojo prie grotelių. Kun. Kamilius paėmė smaigą ir nutraukė paveikslo uždangą. Paskui jis pasižiūrėjo į Celestiną. O ši, kaip sustingusi, žiūrėjo į paveikslą. Joje įvyko kažkas nepaprasta. Jos veido įtampa atsileido ir akys prarado piktumą. Jos pasidarė švelnios ir rimtos. Vulgarumas buvo dingęs ir ji iš lengvo pradėjo atgauti tą išraišką, kurią turėjo paveikslas. Menininkas pastvėrė klebono ranką.

—Tai aš mačiau joje, — pasakė jis.

Kun. Kamilius ženklu parodė jam nutilti. Netrukus po to tyliu balsu pasakė:

—Kaip gražu.

Ji negalėjo atsitraukti akių nuo paveikslo, pagaliau, atsisukus į kun. Kamilių tarė:

—Prašau, nesunaikinkite jo. Ar bent ne taip greitai.

Ir abiejų nustebimui, ji atsiklaupė prieš Paupio Madoną, ir persižegnojo.

Kai kun. Kamilius liko vienas bažnyčioje, jis uždengė freską ir nuėjo pasikalbėti su Nukryžiuotoju Kristumi didžiajame altoriuje.

—Viešpatie, — klausė jis bailiai, — kas čia darosi?

—Piešinys tai ne mano reikalas, — atsakė Kristus besišypsodamas.

Kitą rytą jaunasis dailininkas užsėdo ant savo dviračio ir nuvažiavo į La Rocca. Restoranas buvo tuščias, kaip paprastai, o Celestina sėdėjo prie durų su savo siuviniu.

—Aš atvykau sumokėti jums, kiek esu skolingas — tarė jaunuolis.

Ji pakėlė galvą ir jis pasijuto geriau, nes veidas turėjo ramią ir švelnią paveikslo išraišką.

—Jūs tikras menininkas, — atsiduso ji. — Ta madona yra tikras grožis. Būtų negerai ją prašalinti.

—Ir aš taip manau. Aš savo sielą ir širdį sudėjau į ją, bet žmonės sako, kad ekskomunikuota madona turi eiti lauk.

—Aš jau nebesu ekskomunikuota, — atsakė Celestina besišypsodama. — Aš tai sutvarkiau šį rytą.

Ir ji pradėjo pasakoti, ką ji yra padariusi.

Tada ji išdrįso paklausti, ar žmona sutvarko jo drabužius, kad jie tokie tvarkingi.

Jis atsakė, kad ne, nes ji gyvena vienas ir neturi, kas juo pasirūpintų. Ji atsidususs pastebėjo, kad žmogui, sulaukus tam tikro amžiaus, gyventi vienam yra gana nemalonus dalykas. Ateina laikas, kada reikia apsispręsti ir sukurti šeimą. Jis su tuo tuo sutiko, bet pasakė, kad jo pajamų užtenka vos jam vienam pragyventi.

—Tai yra dėl to, — pasakė Celestina, — kad jis gyvena mieste, kur viskas yra dvigubai brangiau. Jeigu jis persikeltų į kaimą, gyvenimas būtų paprastesnis, ypač jeigu jis rastų merginą, kuri turi savo namus ir truputį žemės, reikalingos darbininko.

Jis pradėjo kažką sakyti, bet laikrodis išmušė dvylika. Laikas bėga labai greitai, kai žmogus įsileidžia į šitokio pobūdžio pokalbį. Celestina nuėjo paruošti užkandį — duonos, dešreles ir vyno. O kai jis pabaigė valgyti, paklausė:

—Kiek aš esu jums skolingas?

—Jūs galėsite sumokėti rytoj, — atsakė ji.

Paupio Madona pasiliko paslėpta ištisą mėnesį. Bet kai menininkas ir Celestina apsivedė su visomis iškilmėmis, įskaitant ir vargonų muziką, kun. Kamilius nutraukė uždangą ir apšvietė koplyčią. Jis buvo truputį neramus, dėl to, ką sakys žmonės dėl Madonos panašumo į Celestiną.

Bet jų komentaras buvo šioks:

—Celestina turėtų rūpintis, kad ji būtų graži. Madona visai nėra panaši į ją.

Vertė Vytautas Bagdanavičius, MIC

Jau atkelti vartai, atidarytos durys — kelias į Tėvynę laisvas...

Nuotr. Viktoro Kučo

Rasūnas

Aš pažinau nelaisvės karcerio šaltumą,
Alpau iš laimės, kai išlaužė jo duris,
Ir džiaugsmą pergalės, ir pralaimėjimo kartumą
Aš pažinau rugpjūty ir vasary su jumis.

Stovėjau vienišas, kai minios „taip'' kalbėjo,
Prieštaravau vieningam šauksmui „ne'',
Dar vaikas būdamas, tironams nusidėjau,
Supratęs — ne tas pats tiesa ir dauguma.

Taip ir nešuos iš erškėčiuoto laiko,
Ką andai radom ties giljotina:
Svarbu ne skaičius, kiek tave palaiko,
O ar esi teisus? Ar Dievas tavyje?

1993.02.15

* * *

Tik vieną mylimąją, tik tave turėjau,
Nelaisvei nuteistą, kankintą kruvinai.
Kaip motiną, kaip seserį, kaip sužadėtinę mylėjau,
Manau, kad skaisčiai ir ištikimai.

Tai ačiū, mano tauta, kad lig dugno
Tą karčią taurę duodi man išgert,
Kad būtų visas kryžius; kad per ugnį
tą viską perleisčiau, ką skyriau tau pagerbt.

Kas liks? Tarp pirštų ir per dvasios žaizdą
Tartum per sietą pelenus kratau.
Taip, Sausio tryliktoji... Mažas deimantas,
Apvaizdos dovanotas man ir tau.

Haec est hora vestra et potestas tenebrarum*

Lc 22, 53

* * *

Jau boluoja aušra... Sustabdykite tankus,
Jau praėjo tamsybių valdžios valanda.
Kraujas Trylikos inkaru sunkias į krantą,
Kur gyvens nugalėjusi laisvės tauta.

* Lot. „Dabar atėjo jūsų valanda, tamsybių siautėjimas''.

Lk 22, 53

Ryto vėjas vidurnaktį draskyti.
Ar su laisve gyvent — ar numirti su ja
Tvinsta žmonės į akištes, ant potvynio švyti
Jūrų Žvaigždė, ir minios kartoja „Sveika''...

—Aušrarože Mergele, jei Tu mus dar myli —
Sugrąžink, įsakyk, — Tu gali, — atgalios... —
Į šarvuotą, ledinę, pastėrusią tylą —
Šaukia motina, sesė, dvasia Lietuvos.

...Jei dar myli... Marija! Mus Sūnui užtarki,
Nes kitaip žemės teisė ir vėl bus kurčia.
— Jau virš Vilniaus aušra! Nesuspėjote, tankai!
Jau į pragarmes garma šėtono valdžia!

1991. 04. — 1993.02.10.

Mes — krikščionys

Mes mylėjom Tave, Tėvyne
Mes nesijaučiam Tau nusikaltę
Prie šalies Tau, neišsigynę
Mes stovėjom, kartu apkaltinti

Ir Trispalvę, ir Vytį uždraudus,
Ir Kudirkos Giesmės nepalikus
Mes nebojome teisminio šauksmo:
„Buržuaziniai nacionalistai!''

Auditorijos Tave užmiršo
Televizija, laikraščiai, radijas
Per kits kitą dešimtmečiais piršo
Mums ir kalbą ateivę, ir pažiūras,

Tik Tvirtovėj su kryžium ant kuorų
Tu dar gyneis, dar vis nepasidavei
Ir po biblijos žodžių kartojom
Tavo Laisvę, kaip riteriai įžadus.

Kristaus Kūnu atšildėm, kas mirė,
Sielos spindesiu švietėm kalėjime,
Katakombose pripažinimo
Neieškojom. Bet Tave — mylėjome.

Labanoras, 1989.04.17

Lietuva pateko Sovietų Sąjungos okupacijon

Juozas B. Laučka

Pastaba: spausdiname šiam laikotarpiui tinkantį skyrelį iš J. B. Laučkos straipsnių rinkinio knygos „Žvilgsniai per Atlantą į Lietuvą", Vilnius, 1992.

Sovietų kaltinimai

Gegužės 25 d. Sovietų Sąjungos komisarų tarybos pirmininkas ir užsienio reikalų komisaras Molotovas įteikė Lietuvos atstovui dr. Natkevičiui pareiškimą, kuriame Lietuvos vyriausybė kaltinama dėl kelių Sovietų Sąjungos įgulų karių pagrobimo Lietuvoje. Pareiškime reikalauta išaiškinti „nusikaltėlius", surasti kelis dingusius karius ir užkirsti kelią, kad panašios provokacijos ateityje nepasikartotų. Lietuvos atstovas pareiškimą tuojau perdavė Lietuvos vyriausybei, kuri ėmėsi žygių aiškinti, ar Sovietų kaltinimai turi bent kokį pagrindą. Iš savo pusės Lietuvos vyriausybė paskyrė kelių asmenų komisiją Sovietų Sąjungos priekaištams ištirti. Sovietai tuo nepasitenkino ir iškvietė ministrą pirmininką Merkį į Maskvą. Merkys Maskvoje turėjo kelis pasitarimus su Molotovu ir keliais kitais pareigūnais. Pasikalbėjimai įgavo platesnį pobūdį, ir ministras pirmininkas Merkys pakvietė į Maskvą užsienio reikalų ministrą Juozą Urbšį, kurs atvyko birželio 10 d. Savaitės viduryje Merkys grįžo, o Urbšys liko Maskvoje. Dar birželio 14 d. iš Kauno atsiųsta telegrama, kurioje pranešta, kad Merkys grįžo iš Maskvos patenkintas pasitarimais ir tikisi, kad kilę nesusipratimai bus taikiai išspręsti.

Birželio 15 d. ankstų rytą mus pasiekė visai kitokios žinios...

Molotovo ultimatumas

Birželio 14 d. naktį Molotovas įteikė Maskvoje buvusiam Lietuvos užsienio reikalų ministrui Juozui Urbšiui Sovietų Rusijos vyriausybės vardu tokį ultimatumą:

1.Vidaus reikalų ministras K. Skučas ir valstybės saugumo departamento direktorius A. Povilaitis turi būti nubausti kaip tiesiogiai atsakingi už provokacinius veiksmus prieš Sovietų Sąjungos įgulas Lietuvoje.

2.Lietuvoje turi būti sudaryta nauja vyriausybė, kuri norėtų ir sugebėtų vykdyti Sovietų Sąjungos — Lietuvos tarpusavio pagalbos sutartį ir sudraustų sutarties priešus.

3.Tuojau turi būti suteikta teisė Sovietų Sąjungos kariuomenei laisvai pereiti į Lietuvos teritoriją, kur ji būtų pastatyta svarbiausiuose centruose ir būtų pakankamo dydžio, kad užtikrintų sutarties vykdymą.

Raštikio paskyrimas

Šie reikalavimai turėjo būti patenkinti iki birželio 15 d. 10 val. ryto. Urbšys reikalavimą tuojau perdavė savo vyriausybei į Kauną, iš kur susilaukta teigiamo atsakymo. Birželio 15 d. 9 val. ryto Urbšys pranešė Molotovui, kad Lietuvos ryviausybė priėmė ultimatumą ir atsistatydino. Prezidentas Antanas Smetona atsistatydinimą priėmė ir naują vyriausybę sudaryti pavedė generolui Stasiui Raštikiui, bet Sovietų Sąjungos vyriausybė pranešė, kad gen. Raštikio asmuo jai nepriimtinas, todėl su jo sudaryta vyriausybe ji nebendradarbiausianti. Toks Sovietų pareiškimas, aišku, galutinai parodė, kad Sovietų Sąjunga visiškai atsisakė savo duoto 1939 m. spalio 10 d. sutartyje žodžio — nesikišti į Lietuvos vidaus politinę santvarką.

Prezidentas Antanas Smetona, negalėdamas pats parinkti ministru pirmininku tokio asmens, kuris būtų naudingas Lietuvai, pasišalino iš Lietuvos, išvykdamas su keliais asmenimis į Vokietiją, kur jis, kaip praneša kai kurie šaltiniai, buvo internuotas Karaliaučiuje ir apgyvendintas viename viešbutyje.

Lietuvos okupacija

Šeštadienį, birželio 15 d., per pietus per Lietuvos pasienį pasklido įvairūs Sovietų Sąjungos kariuomenės daliniai. Per kelias valandas užimti Kaunas, Panevėžys, Šiauliai ir Raseiniai. Vėliau daugiau kariuomenės atvyko į Vilnių ir į kitus miestus. Kaune prie visų valstybės įstaigų rūmų išstatyti tankai. Pranešama, kad į Lietuvą Sovietai atsiuntė per 2000 tankų, kurių daugiausia pastatyta Vokietijos pasienyje.

Prezidentui Smetonai išvykus iš Lietuvos, vyriausybės padėtis teisėtumo atžvilgiu liko labai neaiški. Pagal galiojusią konstituciją, jei prezidentas miršta ar atsistatydina, jo pareigas eina ministras pirmininkas. Bet prezidentas Smetona neatsistatydino. Prezidentui išvykus atostogų ar sveikatos pataisyti į užsienį, jo pareigas laikinai eina ministras pirmininkas. Buvo paskelbta, kad a. Merkys ėjo prezidento pareigas birželio 16 d., bet jis jau buvo atsistatydinęs ministras pirmininkas.

Žinoma, visa tai formalumo klausimas, bet faktiškai padėtis buvo tokia. Birželio 15 d. vakarą iš Maskvos į Lietuvą atskrido Sovietų Sąjungos užsienio reikalų vicekomisaras Dekanozovas su buvusium pasiuntiniu Pozdniakovu paskirti Lietuvai naujos vyriausybės. Borželio 16 d. Merkys kalbėjo per radiją tautai, kviesdamas ramiai laikytis.

Nauja vyriausybė

Birželio 17 d., pirmadienį, paskelbta, kad Lietuvai paskirta vyriausybė.

1940.06.21

Antanas Miškinis

PASIMATYMAI SU MOTINA

Dar šalta. Rankos nejučiom sugrubo.
Drabužiai išnešioti ir menki.
O tu šviesi, baltuos drobiniuos rūbuos
Su šypsena mane pasitinki.

Nuo tavo žvilgsnių net naktis šviesėja
Ir atminimų sklaidosi rūkai.
Tu klausi, iš krikštasuolio išėjus:
—Sūneli mano, kur taip užtrukai?

Apie tave be perstojo galvoju —
Gulu ar ankstų rytą aš keliu.
— Man teko, mama, pereit daug pavojų,
Lankyt neleido margu laiškeliu.

Languos pamėlę, užušautos durys,
Žvelgiu, akis įbedęs, tolumon...
Tu klausinėji vėl mane pridurmai —
Kada pareisiu visiškai namo.

—Kai mėnulis šildys kaip saulužė,
Vidur žiemos pražydindams medžius,
Kai ąžuolai atžels audroj palūžę,
Kai vandenėliai ežeruos išdžius...

—Nenusitark, vaikeli, taip nereikia...
Ar tu tiesos ieškojai vis tuščiai?
Pažvelk, jau debesėliai pasidraikė
Ir švinta jau danguosna pakraščiai.

Dzūkė motinėlė, dainų dainorėlė.Nuotr. Viktoro Kučo

LAIKYKIME SAVE VERTAIS DIEVO DĖMESIO

Kun. Vytautas Bagdanavičius, MIC

Pasvarstykime šiandien klausimą, ką mes manome apie Dievą. Mes paprastai turime labai aukštą pažiūrą į Dievo sukurtą pasaulį. Pasaulis mums kasdien išryškėja vis nauju turtingumu. Skaitome spaudoje, kad vis nauji, ligi šiol nežinoti, dėsningumai yra atrandami gamtoje. Jie yra pritaikomi mūsų gyvenime patobulinimui ir net mūsų sveikatos išlaikymui. Tačiau pats šio pasaulio steigėjas ir darytojas pasilieka mums gana blankus, kartais net klaidingai nušviestas.

Iš tikrųjų Dievas negali būti mažiau turtingas ir įdomus, negu jo sukurtas pasaulis. Žinoma, mes jo nematome. Jis neįeina į protus per mūsų pojūčius, kaip visi šio pasaulio dalykai. Dėl to ir mūsų protui Dievo vaizdas nėra toks ryškus, kaip pasaulio dalykai.

Tačiau kiekvienam duota išmintimi ir iš pasaulyje matomų dalykų mes turime prieiti prie Dievo. Jeigu medžiaginis pasaulis yra toks turtingas, ir tam tikra prasme neišsemiamai turtingas, tai ir tas, kuris jį sukūrė, turi būti ne mažiau įdomus ir ne mažiau pilnas visokio gerumo.

Tik vieną dalyką mes turime atskirti nuo Dievo sampratos ir nelaikyti jo už tai atsakingu. Tai yra mirties įsteigimas. Ne Dievas yra mirties kūrėjas. Apie tai sutinkame pasikartojančių pasakymų Šv. Rašte. Kartais tie pasakymai yra neigiamos formos. Kartais yra nurodoma, kas yra mirties kūrėjas: tai velnias, arba piktoji dvasia.

Dievas, kurdamas žmogų, kūrė jį ne mirčiai, bet sau pačiam, kad Dievas amžinai galėtų džiaugtis žmogumi, o žmogus, savo ruožtu, galėtų džiaugtis Dievu kartu būdamas toks pats, koks jis yra.

Šią tiesą apie mus pačius turime stengtis išmokti iš katalikiško tikėjimo lobyno. Iš kitos pusės, mes neturime mokytis apie žmogų iš gyvulių dėsningumo. Gyvuliai yra tik žmogui, bet ne Dievui, o žmogus nėra toks trumpalaikis, kaip gyvulys. Dėl to ir Dievo Sūnus, nors priėmęs kūnišką prigimtį, nesitenkino pasakęs tikintiems, kad jų sielos yra nemirtingos, bet paties prisikėlimu iš mirties pažadėjo ir mūsų kūnams prisikėlimą iš mirties bei amžiną gyvenimą.

Dievas, kurdamas žmogų, norėjo jo sau pačiam; ir viso pilnutinio žmogaus, su visomis jo mintimis ir pojūčių paruošta medžiaga. Tuo, kuo mes, kaip žmonės, domimės, tuo pačiu ir Dievas domisi, domėdamasis mumis. Taip turi būti dėl to, kad Dievas yra mus sukūręs su visomis mūsų mintimis, net mūsų svajonėmis. Tikras natūralus žmogus yra Dievo dėmesio objektas. Nereikia iš savęs išjungti ir savo kūniškų reikalų. Dievas mus yra sukūręs sudėtinius: ne tik dvasiškomis, bet ir kūniškomis būtybėmis. Taigi laikykime save vertais Dievo dėmesio.

Lietuvos studentai ateitininkai Trijų Kryžių kalne gegužės 16 d.

ATEITININKŲ VADOVŲ KURSAI

Kauno Jėzuitų (Šv. Pranciškaus Ksavero) bažnyčioje gegužės 29 d. šv. Mišiomis prasidėjo ateitininkų vasaros stovyklų vadovų kursai. Už ateitininkus bei jų užmojus meldėsi Federacijos dvasios tėvas vysk. Sigitas Tamkevičius SJ ir kun. Robertas Grigas; kartu prisimintas Viešptyje ir šiomis dienomis miręs LAF pirmininko dr. Arvydo Žygo tėvelis. Į Jėzuitų gimnaziją būsimų darbų aptarti susirinko netoli šimto vadovų — daugiausia mokytojų, katechetų, studentų ir vyresniųjų moksleivių. Pradedančius ir jau patyrusius jaunimo auklėtojus turiningomis paskaitomis nudžiugino sesuo Onutė Mikailaitė ir kun. Jonas Juraitis SJ, keletą dešimtmečių dirbęs vokiškose Šveicarijos parapijose, o šiuo metu pakviestas dėstyti Kauno kunigų seminarijoje. Pastarasis prisiminė paskutinį kartą ateitininkų stovykloje buvęs 1938 m. Pavištytyje, kur moksleivius globojo kun. Dabrila (1941 m. biržely sovietų nukankintas Budavonės miške) ir kun. Stasiukaitis žuvęs Štetine per bombardavimą 1944 m. rugpjūty). Prelegentas kvietė auklėtojus būti daugiau vaikų palydovais, o ne vadovais, gyventi tarnystės dvasia, labai gerbti vaikų žmogiškąjį orumą, branginti paprastumą dvasiniame gyvenime („Lietuvoje esame nuplakti gražiais žodžiais, engėjai plakė vergus žodžiais''). S. Ona Mikailaitė kalbėjo apie konfliktų priežastis ir žmoniško jų įveikimo būdus: „Vadovavimo metodai labai įvairūs. Atpažinkime savo talentą. Vieni vadovai viską smulkiausiai susiplanuoja iš anksto (ir, žiūrėk, kokia nenumatyta detalė juos visiškai išmuša iš pusiausvyros), kiti — paskutinę minutę („... kaip nors susitvarkys...''); vadovai „darbo pelės'' — viską iki smulkmenų daro patys ir stovyklos pabaigoj „užsimuša''; Atlanto kompleksas — „ant manęs laikosi pasaulis'' — ir mesianinis kompleksas — „aš esu Dievo dovana žmonijai''; dominuojantis, napoleoniškas tipas — „tik duokit man, aš viską sutvarkysiu'' — ir tariamai pasyvūs, „geručiai'', bet tik išreikšk kitą nuomonę — gausi nuo jų per galvą. Krikščioniškas vadovas moka dirbti kartu su kitais. Pagrindinė atsakomybė — Dievo, mus pašaukusio. Niekas man šiandien neatsitiks, ko Dievas ir aš negalim įveikti. Susikirtimai kyla dėl mūsų skirtumų — ir tai yra kiekvienos stovyklos ir kiekvienos bendruomenės kasdienė duona. Bėda tik tada, kai nesistengiam konfliktų išspręsti, juos didinam, nusisukam. Pagalvok: ar bandai problemą išspręsti ar pats esi problema? Savęs pažinimas visada skaudus — jei ne, tai netikras pažinimas. Kartais vadovavimas yra būdas ne kitiems gera daryti, o save įtvirtinti. Kiekvienas esame Dievo dovana ir turime daug Dievo dovanų. Mus labai pančioja ir paraližuoja kitų žmonių nuomonė. Nusiteikimas — ne jiems, o Dievui darbuojamės!

LAF vicepirmininkė s. Daiva Kuzmickaitė supažindino kursų dalyvius su pirmųjų stovyklų Berčiūnuose tvarka. JAS stovyklaus birželio 19-30 d. vienu metu Berčiūnų ir Pajūrio (Šilutės rj.) stovyklavietėse. Čia talkininkauti maloniai sutiko išeivijos ateitininkės Birutė Bublienė ir Lidija Ringienė. Antrajai Berčiūnų stovyklos pamainai liepos 3-14 d. globėja pabus sesuo Margarita Bareikaitė. Jaunimo grupės į keliaujančias moksleivių stovyklas registruojasi pas vadovus. Vicepirmininkė ypač pabrėžė vadovų atsakomybę už vaikus.

Ant Ledkalnio kalno Joniškėlio ateitininkų kuopa, ten apsilankiusi gegužės 21 d.Nuotr. J. Pugevičiaus

JAS (Jaunučių ateitininkų sąjungos) pirmininkė, architektė Dalia Kabašinskaitė pasidalijo giedriais pernykščių stovyklų pris-

iminimais ir pristatė Berčiūnų stovyklavimo programą. Jei pernai tai buvo išrinktosios tautos kelionės į Pažadėtąją Žemę apmąstymas per vaidinimus, simbolius ir įvairius renginius, tai šiemet stovykla pavirs Romos miestu. Vaikai susipažins su Amžinojo miesto ir pirmųjų šimtmečių krikščionybės istorija, popiežiaus institucijos reikšme ir dabartinio šv. Tėvo veikla, Evangelijos kelio į mūsų Tėvynę svarbiausiais etapais. Numatomas Kražių skerdynių šimtmečio jubiliejaus minėjimas, laiškų šv. Tėvui rašymas, jau tradicinės parodėlės, mugės, talentų vakarai... Tad iki labai greitų ir džiaugsmingų susitikimų, jaunučiai!

Onutė Mikailaitė pasidalina įspūdžiais ir mintimis su Lietuvos studentais ateitininkais š.m. sausio mėnesį.

POPIEŽIAUS VIZITO KOORDINATORIŲ PASITARIMAS

Birželio 2 d. Vilniuje pasiruošimą šv. Tėvo vizitui su diak. Gintaru Grušu aptarė šio vizito ruošimui paskirti vyskupijų koordinatoriai kun. Kęstutis Latoža (Vilniaus arkivyskupija), kun. Rimantas Norvila (Kauno arkivyskupija), kun. Deimantas Brazys (Vilkaviškio vyskupija). Fokoliarų atstovas kun. Algirdas Kanapka pasiūlė susitikimų parapijose programą, į kurią įeitų paskaitos, videofilmai apie popiežiaus keliones, giesmės asmeniškų religinių patirčių liudijimai. Numatoma pademonstruoti parapijose po tris videofilmus ir surengti susitikimą su parapijiečiais Šv. Tėvo viešnagės tema. Šiuos renginius organizuoti pavesta dekanatams.

KATALIKŲ JAUNIMAS RUOŠIASI SUTIKTI POPIEŽIŲ

Birželio 7 d. Vilniuje susitiko katalikų jaunimo organizacijų, maldos grupių atstovai susitarti dėl bendro darbo ruošiantis šv. Tėvo atvykimui į Lietuvą. Pasikeista artimiausių mėnesių veiklos planais, tartasi, kaip juos derinti su pasiruošimu popiežiaus vizitui. Dalyvavo: pranciškonų jaunimas (jis birželio 29-liepos 4 d. organizuoja Šv. Rašto studijų stovyklą, liepos 2-5 d. žygį Kretinga — Ž. Kalvarija, rugpjūčio mėn. stovyklą Palangoje); katalikų charizmatinė bendrija „Gyvieji akmenys'' (birželio 11-13 ir 18-20 d. surengusi evangelizacinę stovyklą 100 žmonių Kulautuvoje, liepos pradžioje planuojanti tokią stovyklą 15-20 žmonių Molėtų rajone); fokoliarai (kviečia į Mariapolį liepos 7-11 d.); Karmelio ir Šv. Jono vienuolijos broliai (darbo, maldos ir savišvietos stovykla liepos 14-rugsėjo 1 d. Nemenčinėje Vilniaus jaunimui); „Tikėjimo ir šviesos'' bendruomenė globojanti žmones su psichikos sutrikimais) rengia birželio 16-19 d. rekolekcijas ir stovyklą Kėdainių rajone rugpjūčio mėn. Birželio 26-27 d. studentai Palūšėje švęs Joninių atlaidus; liepos 7-10 d. Šventybrastyje vyks liturginio giedojimo stovyklėlė. Liepos 9-18 d. per Lietuvą maršrutu Žemaičių Kalvarija-Telšiai (Panų kalnas) — Šiauliai (Kryžių kalnas) — Kaunas — Marijampolė nusitęs keliaujanti ateitininkų stovykla.

Visos jaunimo grupės pritarė fokoliarų pasiūlymui į savo vasaros renginius įpinti šv. Tėvo sutikimo motyvus per videofilmus, paskaitas, maldą ir dalijimąsi tikėjimo patirtimi, pristatyti Lietuvai popiežiaus asmenį — „žmogų, kuris myli pirmas, visada ir visus''. „Derinti pasiruošimo darbus padės vyskupijų koordinatoriai.

Gausiai atstovaujamame katalikų jaunimo susitikime buvo labai jaučiama tarpusavio supratimo ir bendradarbiavimo dvasia, pozityvus atsiskleidimo vieno kitiems poveikis, kurio iki šiol kartais pasigesdavome.

1993 m. Kaišiadorys

Lietuvos studentai ateitininkai atkuriamojo suvažiavimo metu Vilniuje gegužės 16 d.

MAS PAVASARIO AKADEMIJA „IN CHRISTO''

Dar tebesidalindami Velykų džiaugsmu, teberusendami prisikėlusio Kristaus šviesa, iš visos Lietuvos sugužėjo moksleiviai ateitininkai į pavasario akademiją Kaišiadoryse. Štai jau trečius metus sutinku tuos pačius, o kartu, rodos, vis šviesesnius jaunus veidus, kuriuose atsispindi noras daugiau sužinoti, išmokti, o svarbiausia gyventi pagal penkis ateitininkų principus, dalijantis meile ir duona. Svarbiausia akademijos mintis buvo „IN CHRISTO'' Kristuje, tai tarsi rudens ir žiemos akademinių dienų apibendrinimas.

Atvykusį jaunimą pasitiko nuoširdūs ir rūpestingi vadovai, kurių meilę ir globą jautėme kiekvieną dieną. Kaip ir visose kitose akademijose, buvome suskirstyti į tris lygius: „pelytes'' (7-9 klasės), „zuikius'' (10-11 klasės) ir mmgandrus'' (12-okus baibokus). Paskaitos buvo įdomios, sudėtingos ir visoms parinktos pagal jų amžių. O kad jos buvo iš tiesų tokios, galite įsitikinti patys, peržvelgę balandžio 12-16 d. paskaitų temas, kuriose buvo nagrinėjamos pasauliečių apaštalavimo ir asmenybės laisvės problemos: „Ateitininkų misija Lietuvos ateičiai'' (kun. Rimantas Gudelis); „Lietuvos laisvės kelias'' (kun. Aldonas Gudaitis); „Laisvės problema šiandieną'' (kun. Donaldas Levanje); „Lietuvos Katalikų Bažnyčia 1950-1989 m.'', „Lietuvos rezistento psichologija'' I, II d. (liudas Simutis); „Kada, kaip ir kas gali tapti Šv. Tėvu''? (kun. Aldonas Gudaitis); „Kuo išskirtina Šv. Ignaco charizma''? (kun. Aldonas Gudaitis); „Ekumenizmas'' (kun. Robertas Grigas); „Meilė ir draugystė'' (kun. Ričardas Repšys).

Kiekvieną rytą pasitikdavome malda ir giesme, prašydavome Viešpatį, kad visos dienos, praleistos bendruomenėje, būtų prasmingos ir pamokančios. Po pusryčių visų grupių laukdavo rimtas darbas: daug diskutuodavome, ginčydavomės, bandėme spręsti iškilusias bendras problemas. Bet turbūt visi laukdavome tų minučių, kai galėsime pašokti. Per trumpas poilsio pertraukėles nė minutei nenutrūkdavo armonikos garsai. Po smagių patrepsėjimų daug žvalesni atrodydavome. Po to vėl vykdavo paskaitos. Kad neišglebtume jų klausydamiesi, buvo sugalvotos senovės romėnų olimpinės žaidynės. Pažiūrėjus į draugus susidarė įspūdis, kad atsidūrėme senovės Romos imperijoje: kiekvienas norintis galėjo išbandyti savo jėgas mesdamas ietį, skydą, netrūko „romėnų'' ir bėgimo varžybose. Pasibaigus olimpinėms žaidynėms, nugrimuotas Romos imperatorius Julijus Cezaris žaidynių nugalėtojams įteikė vertingas dovanas.

Akademijos vakarai taip pat buvo verti dėmesio. Pirmąjį vakarą vyko susipažinomo, velykinių giesmių ir žaidimų vakaronė. Ją pratęsė aristokratų vakaras, kuriame ne tik davėme kojoms valią, bet ir dainavome, žaidėme liaudiškus žaidimus.

Susikaupimo vakare, pažymintame Lietuvos laisvę ir

kančią, buvo prisiminti visi tie, kentėjo už tautos laisvę Sibiro kalėjimuose, Štuthofo lageryje. Pasigirdus tyliai fleitos melodijai, salėje pasirodė žvakių procesija. Į mūsų širdis prabilo balsai, kurie priminė mūsų laisvės kančią. Mes ne tik klausėmės, sėmėmės žinių, supratimo, bet bandėme ir patys dalintis savo mintimis. Visus suintrigavo pačių moksleivių ateitininkų suruoštas visuomeninis teismas, kuriame moksleivis ateitininkas buvo kaltinamas vienybės principo pažeidimu. Scenoje, sėdi rūstūs teisėjai: Aurimas (Kaunas), Paulius (Panevėžys), Asta (Kaunas), kiek žemiau prie staliukų kaltintojai: Jūratė (Ukmergė), Veronika (Kaunas ir gynėjai: Lina (Panevėžys), Algirdas (Troškūnai), Giedrius (Jurbarkas).

Kaltinimai gana sunkūs ir gynėjams tenka daug prakaito išlieti, bet teisėjai negailestingi...

Akademija artėjo prie pabaigos. Visos savaitės darbą apvainikavo MAS ir JAS sąjungų suvažiavimai. Vtyresniuosius „akademikus'' sveikina didelis būrys „pelių'' giesmininkų. Suvažiavimas prasidėjo. Visos MAS suvažiavimo paskaitos buvo susijusios su II Vatikano susirinkimo dokumentais. Pranešėjų paskaitos labai rimtos, nenusileidžiančios net tikrųjų akademikų paskaitoms. Štai keletas minčių:'' Į kitatikius reikia žiūrėti, kaip į atsiskyrusius mūsų brolius. Norint geriau pažinti kitus, reikalinga tarpusavio vienybė'' (Sigutė, Vilnius); „Dievas laisvu sprendimu sukūrė pasaulį ir išaukštino žmogų. Svarų indėlį į Bažnyčią turime įnešti ir mes, ateitininkai. Matydami Marijos klusnumo ir pasiaukojimo pavyzdį, turime gyventi kaip Kristus. Nuo to priklauso, ar mes būsime „gyvieji akmenys'' (Paulius, Panevėžys). „...Kita svarbi veiklos sritis mūsų gyvenime yra žmogiškoji kūryba ir kultūra. Nuo mūsų priklausys, ar mes paliksime žaliuojančius sodus, ar susprogdinsime viską, likdami tik „vartotojai''. II Vatikano susirinkimas pažymi, kad viena iš sričių, taurinančių žmogiškąją prigimtį yra literatūra ir menas'' (Aurimas, Kaunas).

„Bažnyčia didelį dėmesį kreipia į „Pasauliečių apaštalavimą'' dekretą, nes būtent dabar yra opi pasauliečių apaštalavimo problema. Tikintysis vykdydamas krikščioniška misiją atnaujinantį, apaštalauja ir dvasinėje, ir žemiškoje plotmėje...'' (Algirdas, Troškūnai). Po suvažiavimo skubame į Kaišiadorių katedrą, kur aukojamos padėkos Šv. Mišios. Giesmėmis ir malda dėkojame Viešpačiui už krikščionių bendruomenę, kurioje gyvenome visą savaitę. Taip pat esame dėkingi vadovams, kurie praleido ilgas nemigo naktis, kad sudarytų mums įdomią ir linksmą dienotvarkę.

Nors jau prabėgo keletas savaičių, bet noras daugiau sužinoti, praturtinti sielą tebėra gyvas. Ir pats pradžiungi, kai tuo, kas rodos, nebetelpa širdy, gali pasidalinti su draugais.

Algirdas Vaiceka

STEIGIAMAS PRANO DOVYDAIČIO FONDAS

1993 m. kovo II d. Kaune, CARITAS centre susirinkę Lietuvos ateitininkų federacijos vyriausiosios valdybos nariai: s. Daiva Kuzmickaitė, Vidas Abraitis, kun. Robertas Grigas ir išeivijos atstovai, ateitininkų rėmėjai prof. Feliksas Palubinskas ir Jonas Kavaliūnas nutarė įkurti Lietuvos ateitininkų federacijos Prano Dovydaičio fondą. Profesoriaus, vieno iš LAF kūrėjų, vardas pasirinktas neatsitiktinai. Pr. Dovydaitis garsėjo ne tik kaip mokslininkas, visuomenininkas, daugelio solidžių leidinių redaktorius, bet ir kaip dosnus besimokančio jaunimo šelpėjas, įvairių renginių mecenatas.

Sudaryta fondo taryba, į kurią, įeina vyskupas Sigitas Tamkevičius SJ, s. Albina Pajarskaitė, VDU studentė Aistė Diržytė, LAF vicepirmininkas Vidas Abraitis, vaikų invalidų draugijos „Viltis'' atstovė Danutė Borutienė, prof. Feliksas Palubinskas, kun. Robertas Grigas. Išrinkta ir fondo valdyba, kaip vykdomoji jo institucija: Jonas Kavaliūnas (pirmininkas), Saulė Palubinskienė (vicepirmininkė), Aistė Diržytė (sekretorė), Vidas Abraitis. Aptartas ir patvirtintas Pr. Dovydaičio fondo statutas, kurio svarbiausi bruožai yra griežtos finansinės askaitomybės užtikrinimas (LAF revizijos komisija tikrina tiek Federacijos bendrąją, tiek Fondo finansinę veiklą, revizija atliekama bent kartą per metus); ryšiai su išeivija (fondas turi savo atstovą JAV Bronių Polikaitį, kuris renka aukas, pakvituoja jų gavimą, skelbia aukotojus spaudoje ir yra kontroliuojamas Ateitininkų federacijos; surinktos aukos laikomos banke JAV, o pagal reikalą persiunčiamos į Lietuvą). Fondą

Lietuvos SAS Centro valdyba, išrinkta suvažiavimo metu gegužės 15 d. (iš kairės): Regina Karaliūtė, Mindaugas, Vygantas Malinauskas, Birutė Švedaitė

sudaro 4 sąskaitos: studentų rėmimo, ateitininkų rūmų, ateitininkų stovyklaviečių ir bendrųjų reikalų. Federacijos iždininkas ir Pr. Dovydaičio fondo iždininkas turės būti skirtingi asmenys. Pageidautina, kad aukojantieji nurodytų, kuriai sąskaitai skiria pinigus, kitaip auka bus pervedama į „bendrųjų reikalų'' sąskaitą. Numatyta paruošti anketą, kuri padėtų nustatyti socialines pašalpos prašančiųjų sąlygas ir remti tuos, kuriems parama iš tiesų būtina. Užbaigiant posėdį ponai J. Kavaliūnas ir F. Palubinskas ir faktiškai pradėjo fondą, paaukodami studentų rėmimo sąskaiton po 100 dolerių. Savo įnašu, žinoma, gali prisidėti kiekvienas, įžvelgiąs didžią prasmę tų idėjų ir praktinio jų įgyvendinimo kurioms gyvenimą pašventė prof. Pranas Dovydaitis bei jo augintiniai — ateitininkai.

R. Sirtautas

EKSKURSIJA Į IGNALINĄ

Ankstų gegužės 21 d. rytą mes, Joniškėlio Gabrielės Petkevičaitės-Bitės vidurinės mokyklos ateitininkai, lydimi vadovės V. Paltarokaitės ir mokytojų A. Kulytės, V. Šleivytės bei Eug. Giedraičio, išsiruošėme kelionei į Ignaliną, tą nuostabų ežerų kraštą. Prigužėjo mūsų pilnas autobusas, net 40. Dar niekada neteko visiems taip gausiai susirinkti į vieną būrį.

Nors Ignalina nuo Joniškėlio ir nearti, tačiau kelionė neprailgo. Pro autobuso langą grožėjomės nuostabiais Aukštaitijos vaizdais. Buvo malonu pravažiuoti pro garsiuosius Anykščius, kuriuose gyveno daug žymių Lietuvos rašytojų ir poetų.

Nuvykus į Ignaliną, aplankėme Aukštaitijos nacionalinį parką, pabuvome senosios bitininkystės muziejuje, įsikūrusiame Stripeikiuose; Palūšės medinėje bažnytėlėje, kuri yra respublikinės reikšmės architektūros paminklas. Buvome užkopę į Ledakalnio kalną, nuo kurio aplinkui matyti net septyni ežerai. Koks džiaugsmas buvo visiems maudytis viename šių ežerų, kurio vanduo beveik švariausias Lietuvoje. O švarių ežerų ir upių dabar Lietuvoje tikrai mažai.

Taip pat turėjome galimybę apžiūrėti turizmo bazę, įsikūrusią Palūšėje, į kurią anksčiau susirinkdavo nemažai turistų iš kitų šalių. Beveik per pusę dienos apvažiavome visą didžiulį parką. O apie jį mums pasakojo buvęs turizmo bazės direktorius T. Sirevičius, kuriam esame labai dėkingi. Nors kelionėje ir truputį pavargome, tačiau namo grįžome linksmai dainuodami. Lėšomis šią kelionę parėmė Los Angeles mieste gyventis žemietis J. Činga. Esame jam labai dėkingi.

Lina Šimoliūnaitė, XI klasė.

ATKURTA STUDENTŲ SĄJUNGA

Mišiomis Vilniaus Šv. Jono bažnyčioje gegužės 15 d. prasidėjo studentų ateitininkų suvažiavimas, formaliai atkūręs LAF akademinio jaunimo struktūras. Šv. Mišias koncelebravo „Ateities'' federacijos dvasios tėvas vysk. Sigitas Tamkevičius, SJ, LAF vicepirm. kun. Robertas Grigas ir Vilniaus arkivysk. Audrys Bačkis, kuris pamoksle priminė, kad šimtmečio pradžioje ateitininkai gimė iš jaunų žmonių, besirūpinančių dvasiniu tautos atgimimu.

Į Vilniaus universiteto teatro salę, kur toliau vyko darbinė suvažiavimo dalis, susirinko apie 50 studentų teologų, teisininkų, filologų, ekonomistų, daugiausia iš Vilniaus uni-

Joniškėlio ateitininkų išvyka gegužės 21 d. Ignalinos rajone — Lietuvos nacionaliniame parke.

Nuotr. J. Pugevičiaus

versiteto ir Vytauto Didžiojo universiteto Kaune. Į dalyvius kreipėsi vyskupas S. Tamkevičius, išreiškęs Bažnyčios viltį, kad ateitininkai padės tautai, jos jaunimui atsipalaiduoti komunizmo liekanomis, padės mąstyti ir planuoti, kad laisvė mums taptų ne bausme, o dovana. Baigdamas prasminga sveikinimo kalba, vyskupas pranešė, kad kardinolas Vincentas Sladkevičius patvirtino Studentų ateitininkų sąjungos dvasios tėvu kun. Ričardą Repšį, MIC. Suvažiavimą telegrama pasveikino Telšių vysk. Antanas Vaičius, ir daug kitų. Padrąsinantį žodį tarė Lietuvių katalikų mokslo akademijos prez. Giedrius Uždavinys: „Jūs — LKMA pamaina. Būkit ryžtingi, drąsūs, nes jūsų pusėje tiesa, kuri maitina pasaulį jau 2,000 metų...'' Veiklos ateičiai perspektyvas savo kalbose brėžė LAF Vyriausios valdybos narė ses. Daiva Kuzmickaitė. Užsienyje ir tėvynėje gyvenančio jaunimo ugdymą bei darbų specifiką palygino išeivijos ateitininkė Danutė Grajauskaitė, šiuo metu besidarbuojanti popiežiaus sutikimo komitete Vilniuje. Vaizdingai, kaip Dievo laiminimą riziką, „Ateities'' skrydį per istorijos lūžių bedugnę apibūdino laikinosios SAS valdybos pirm., Vytauto Didžiojo universiteto studentas Vygantas Malinauskas. Suvažiavime dalyvavo ir bendraminčiams prisistatė Vilniaus universiteto teisininkų korporacijos „Iustitia'', Vytauto Didžiojo unto ateitininkų kuopa, Vilniaus ateitininkų kuopa „Kastalija'', Šv. Kazimiero bažnyčios kuopa, kontraversišką „šiukšliadėžės'' vardą pasirinkusi Kauno kuopa. Nutarta visas Lietuvos studentų ateitininkų kuopas suvienyti į tris draugoves — Vilniaus, Kauno ir Centro (kitų miestų bei vietovių atstovai). Tikimasi draugoves suformuoti iki rugsėjo 15 d., kuomet jų delegatai įeis į SAS valdybą.

Kun. Robertas Grigas

Berčiūnų stovyklavietę ateitininkams perimant (iš kairės): kun. Rimantas Gudelis Lietuvos ateitininkų santykiams su užsieniu vicepirmininkas; Federacijos vadas Juozas Polikaitis, Seimo narys ir Panevėžio miesto atstovas Julius Beinortas, arch. Algis Šiuronas, Panevėžio miesto tarybos atstovas, švietimo komisijos narys

STOVYKLAVIETĖS REIKALU

Jau keletą metų ateitininkai Lietuvoje rengia stovyklas. Jos tapo viena sėkmingiausių auklėjimo priemonių. Stovyklų metu jaunimas, susitelkęs iš įvairių vietovių, mokosi krikščioniškoje dvasioje bendrauti, tvarkytis, mokytis ir džiaugtis. Ateitininkiškų stovyklų populiarumas vis didėja ir auga. Visų norinčiųjų neįmanoma sutalpinti. Neturint savo stovyklavietės, vadovai paskęsta organizaciniuose — buitiniuose reikaluose: ieškodami patalpų, maitinimo, patalynės ir t.t. Dažniausiai būna sunku suderinti visus buitinius reikalus ir nuo to nukenčia stovyklos programa, sunkiau sukurti bendruomenės nuotaiką. Vis dažniau ir dažniau buvo kalbama ir daromi žygiai dėl stovyklos įsigijimo Lietuvoje. Po ilgų debatų ir biurokratinių vargų, galų gale pavyko pralaužti ledus ir Vyriausybė davė ateitininkams Berčiūnuose (netoli Panevėžio), buvusią pionierių stovyklavietę.

Stovykla įsikūrusi gražiame pušyne, Nevėžio ir Sanžilės upių santakoje. Vieta stovyklavietei labai tinkama ir istorine prasme. Šalia stovyklavietės yra vienas seniausių III-IV a. Lietuvos pilkapynų. Šis pušynas buvo mėgstama Panevėžio ateitininkų vieta. Jie čia iškylaudavo, klausydavo savo dvasios vadų kun. A. Lipniūno ir A. Sušinsko konferencijų. Vysk. K. Paltaroko rūpesčiu, 19391944 m. čia buvo statoma graži, A. Miluko suprojektuota, bažnytėlė. 1941 m. jos pamatus pašventino kun. A. Sušinskas, o Panevėžio laikraštis rašė: „Ši bažnyčis skiriama kaip paminklas išsivadavimui iš komunizmo jungo ir kaip šventa pagarba raudonojo teroro išvežtiesiems bei dėl laisvės žuvusiesiems''.

Po Antrojo pasaulinio karo visos ten buvusios vilos buvo nacionalizuotos ir paverstos į pionierių stovyklą. Bažnyčia buvo susprogdinta. Plytos sumaltos ir jomis išbarstyta Lenino aikštė Panevėžyje. Išliko tik nespėtas į bažnytėlės langus įstatyti garsus vitražisto Ušinsko vitražas, kuriame šalia visų kitų katalikiškų organizacijų, šviečia ir ateitininkų ženklas. Atstatę bažnyčią, ją norėtume pavadinti Tautos kankinių vardu, o šis brangus vitražas būtų ateitininkų stovyklos puošmena.

Aplūžęs namelis Berčiūnų stovyklavietėje. Jame — pirma gerai pataisius — skardės linksmi stovyklautojų balsai.

Vienas namas Berčiūnų stovyklautojams...

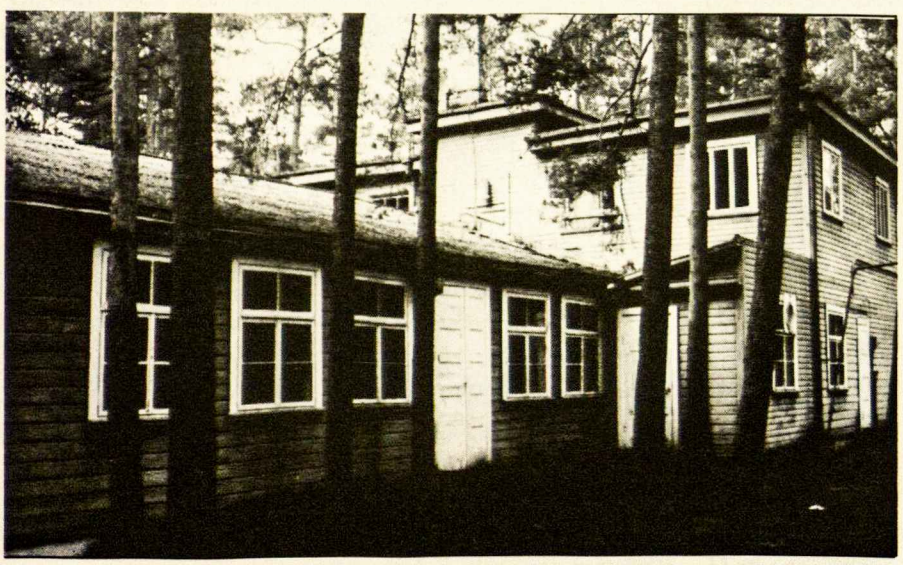

Berčiūnų stovyklavietės namelis, reikalingas remonto.

Stovyklos teritorija apima apie 19 ha. Ten yra 19 vasarnamių, valgykla, sporto aikštynas. Trejetą metų stovykla buvo praktiškai be šeimininko, dėl to viskas labai apleista, išvogta. Nameliai, nors ir tvirti savo išvaizda, bet išdaužytais langais, išlaužytomis durimis, užraktais, labai daug daiktų, įrengimų išvogta. Žiemą praūžusi audra padarė didžiulį nuostolį pušynui, sulaužė elektros stulpus, nutraukė laidus.

Reikėtų stovyklą sutvarkyti taip, kad joje jaustųsi kitokia dvasia ir aplinka, negu buvo pionierių organizacijoje. Pirmoji ateitininkų stovykla Lietuvoje turėtų auklėti jaunąją kartą ne tik savo prasmingomis stovyklų programomis, bet ir kukliai, jaukiai, gražiai sutvarkyta stovyklos aplinka, buitimi. Yra būtina pagerinti higienos sąlygas stovykloje, iš naujo išvedžioti santechninius įrengimus, įrengti nameliuose tualetus, dušus, iš naujo įvesti telefono ryšį.

Miesto valdžia davė už pusę kainos išsikirsti audros išversto miško bažnyčios statybai ir namelių remontui. Beveik visą šį darbą atliko talkininkai. Lietuvoje turime pakankamai žmonių, kurie savo darbu prisidėtų prie šio projekto įgyvendinimo. Tačiau šiais ekonomiškai sunkiais laikais Lietuvoje telkti lėšas yra labai sunku, praktiškai beveik visai neįmanoma.

Todėl norime kreiptis į visus išeivijos ateitininkus prašydami materialinės pagalbos šiam labai svarbiam ateitininkų projektui Lietuvoje įgyvendinti. Tikimės, kad Jūsų pagalbos dėka stovyklavietę greitu laiku bus galima sutvarkyti ir joje jaukiai jausis ne tik Lietuvos jaunimas, bet ir atvykusieji jaunieji tautiečiai iš išeivijos. Didesniųjų aukotojų vardai bus įamžinti.

vysk. Juozas Preikšas,
vysk. Sigitas Tamkevičius,
Vidas Abraitis,
ses. Daiva Kuzmickaitė,
kun. Rimas Gudelis

ŽINIOS IŠ KUOPŲ

Panevėžys, kun. Alfonso Lipniūno kuopa. Jau tapo tardicija — kiekvieną ketvirtadienį renkamės į Marijonų koplyčią, giedame jaunimo šv. Mišiose, po jų kartu su Eucharistijos bičiuliais rengiame poezijos, liaudies dainų, giesmių vakarus. Vasario mėnesį paminėjome ateitininkų himno autorių — kunigą, poetą Jurgį Tilvytį-Žalvarinį: paruošėme paskaitą apie poeto gyvenimą, skaitėme jo eiles, pagiedojome.

Kovo mėn. surengėme Vydūno mirties metinių minėjimą, apie Mažosios Lietuvos filosofą papasakojo paskaitininkas A. Požėla. Taip pat dalyvavome kun. Stasio Ylos pagerbime, o mėnesio pabaigoje suorganizavome šiam įstabiam žmogui — jaunimo dvasios vadui, literatui, Štuthofo kankiniui — skirtą konferenciją.

Kuopos pirmininko pavaduotoja—Lina Dūdaitė

Kėdainiai. Mikalojaus Daukšos ateitininkų kuopa susikūrė prieš metus, kol kas nuveikti darbai kuklūs. Pirmiausia studijuojame ateitininkų istoriją, susipažįstame su LAF įkūrėjų ir aktyvių globėjų gyvenimu ir veikla. Sekmadieniais, katalikiškų švenčių dienomis renkamės bažnyčioje, dalyvaujame šv. Mišiose, skaitome Šv. Raštą. Po pamaldų susirenkame draugėn, diskutuojame jaunimo gyvenimo problemas, materialines ir dvasines vertybes, Dievo meilę ir meilę Dievui. Esame įsijungę į karikatuvinę veiklą — lankome specialiosios internatinės mokyklos gyvenančius našlaičius, kartu žaidžiame, giedame. Daugelis kuopos narių aktyviai dalyvauja Federacijos rengiamose akademijose, vasaros stovyklose. šiuo metu siuvame ir siuvinėjame kuopos vėliavą.

Kuopos sekretorius Lukas

Kaunas, kun. Juozo Zdebskio (Šančių) kuopa. Susirinkimuose tariamės dėl veiklos krypčių. Dabartiniu metu kuopa turi 13 narių. Jie gieda bažnyčios chore, nešioja „Caritas'' labdarą pagalbos reikalingiems žmonėms, pristato katalikiškus laikraščius į parapijos knygynėlį. Klausomės paskaitų — kuopos dvasios tėvo kun. Aldono Gudaičio, SJ apie kun. Juozą Zdebskį, studento Vyganto Malinausko „Ateitininkiškumo įgyvendinimas mūsų laikmetyje'', neseniai susitikome ir bendravome su dviem broliais vienuoliais iš Taize, žiūrėjome religinį filmą „Martynas, duona ir vynas'', keturi nariai važiavo į evangelizaciją Kalvarijoje. Kuopa veikliai prisidėjo, ruošiant „Vilties šventę'' Kauno Sporto halėje, o dabar planuojame vasaros darbus.

Mums labai nuoširdžiai padeda jau anksčiau įsikūrusi Karmelitų parapijos kuopa.

AIA (Ateitininkų informacijos agentūra)

Kretinga. Sausio 2 d. Žemaitijos jaunimas rinkosi į Kretingos katalikiškąją mergaičių kolegiją, kur vyko Telšių vyskupijos ateitininkų organizuotas konkursas „Giedok, dainuok, jauna širdie''. Vertinimo komisijos nariais buvo pakviesti tėvas Silvestras (kun. Astijus Kungys, OFM), kompozitorius Alvydas Remesa (brolis Jeronimas, OFS), docentė Genovaitė Maironienė. visas maloniai nustebino, iš Rietavo atvykęs, 4-6 mečių giesmininkų kvartetas, vadovaujamas Virginijos Linkevičienės. Svarbiausias konkurso vertinimo kriterijus buvo kūrinio atlikimo dvasingumas. Pagrindinę dovaną — Rūpintojėlio skulptūrą — išsivežė Kuršėnų parapijos mergaičių trio (vadovė Edita Verkytė), nors laimėtojoms maža kuo nusileido ir kiti dalyviai. Ne veltui vokietis Tetzer sakė:

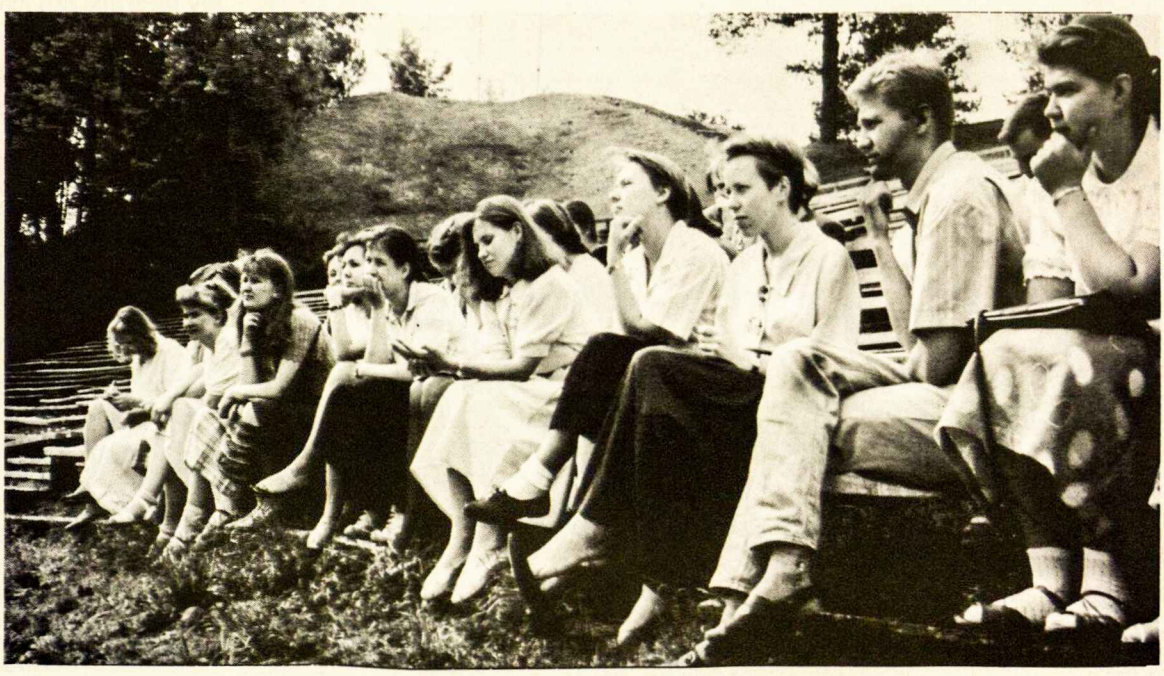

Lietuvos studentai ateitininkai Vilniaus Kalnų parke — užbaigiamajame posėdyje gegužės 16 d.

„...Lietuviai yra pati dainingiausia pasaulio tauta''.

Telšių vyskupijos ateitininkų valdyba

* * *

Gargždai (Klaipėdos rj.). Čia Telšių vyskupas Antanas Vaičius 1992 m. gruodžio 27 d. pašventino penktąją nuo parapijos sukūrimo bažnyčią. Šalia mūrinės bažnyčios statybos nenutrūko ir dvasinės šventovės kūrimas parapijiečių širdyse. Čia savo plytelę įmūrija ir beatsikurianti ateitininkų kuopa. Jaunimas renkasi trečiadieniais, skaito ir aiškinasi Šv. Raštą, lanko senus žmones, stengiasi paremti lemties įskaudintus ar tikėjimo ieškančius bendraamžius. Klebonas kun. Jonas Paulauskas tiki šiais jaunais žmonėmis ir nuoširdaus jų triūso įtaka aplinkai.

Telšių vyskupijos ateitininkų valdyba

* * *

Kaunas, Jono Jablonskio vidurinė mokykla. Sausio mėn. gale atvėrė duris naujas tikybos kabinetas, tad didžiausias mūsų rūpestis buvo jį sutvarkyti. Atšventėme įkurtuves ir paminėjome Vasario 16-ąją, Nepriklausomybės dieną. Kuopos susirinkimuose skaitome Šv. Raštą, ruošiamės įžodžio egzaminams, domimės ir kitomis temomis, pvz., nagrinėjom Deilo Karnegio knygą „Kaip įsigyti draugų ir daryti įtaką žmonėms''. Leidžiame sienlaikraštį, kurio naują numerį paskyrėme Kristaus gyvenimui.

Moksleivių ateitininkų Gedimino kuopa

* * *

Kaunas, „Rasos'' vidurinė mokykla. Su moksleiviais, ateitininkų kandidatais, stengiamės derinti dvasinio gyvenimo, kultūrinio ugdymosi, tautiškumo idėjas: aptariame ateitininkų principus, mokomės Federacijos himną, jaunimo giesmes, etnografinius žaidimus, mokomės šokti liaudies šokius (dalyvavome Užgavėnių šventėje). Kas sekmadienį susitinkame Šv. Mišiose, lankome parodas vasario mėn. St. Stasiulevičienės „Pūkuotukų'' parodą), keliaujančias ateitininkų mokyklėles.

Aldona Mikulevičienė

* * *

Kaunas, Karmelitų (Šv. Kryžiaus parapija). Kurį laiką mūsų kuopos veikla buvo tarsi nublankusi, dabar ji vėl pagyvėjo, pasipildė naujais nariais. Iniciatyvos ėmėsi iš mūsų būrio išaugę studentai, sudaryta studijų programa, sekmadieniais skaitomas paskaitų ciklas „Ateitininkai, jų istorija, ideologija, principai''. Sekminių dieną naujieji nariai davė įžodį. Jau svečiavosi su paskaitomis LAF vicepirmininkė s. Daiva Kuzmickaitė, s. Onutė Mikailaitė, VDU Teologijos filosofijos fakulteto trečiakursis studentas Vygantas Malinauskas. Surengėme keletą vakaronių, „Vaidinimų vakarą'', žaidimą „Taip ir ne'', kurių metu nugalėtojams buvo įteikiamos dovanos. Paminėjome ir šv. Valentino dieną, kaip savo, brolių ir sesių draugystės bei meilės dieną, vieni kitiems išsakėme, ant įvairiausių širdelių rašėme tik geriausius, giliai širdyse glūdinčius linkėjimus. Į svečius buvom pasikvietę, ką tik įsikūrusią, kun. J. Zdebskio ateitininkų kuopą.

Ateitininkų Prano Dovydaičio kuopa

* * *

Kaunas, Šv. Antano parapija. Vasario mėnesį mūsų parapijos ateitininkų mokyklėlėje gvildentos temos „Šeimos pašaukimas'', „Mes esame visi kartu Dievo pasaulyje''.

AIA (Ateitininkų informacijos agentūra)

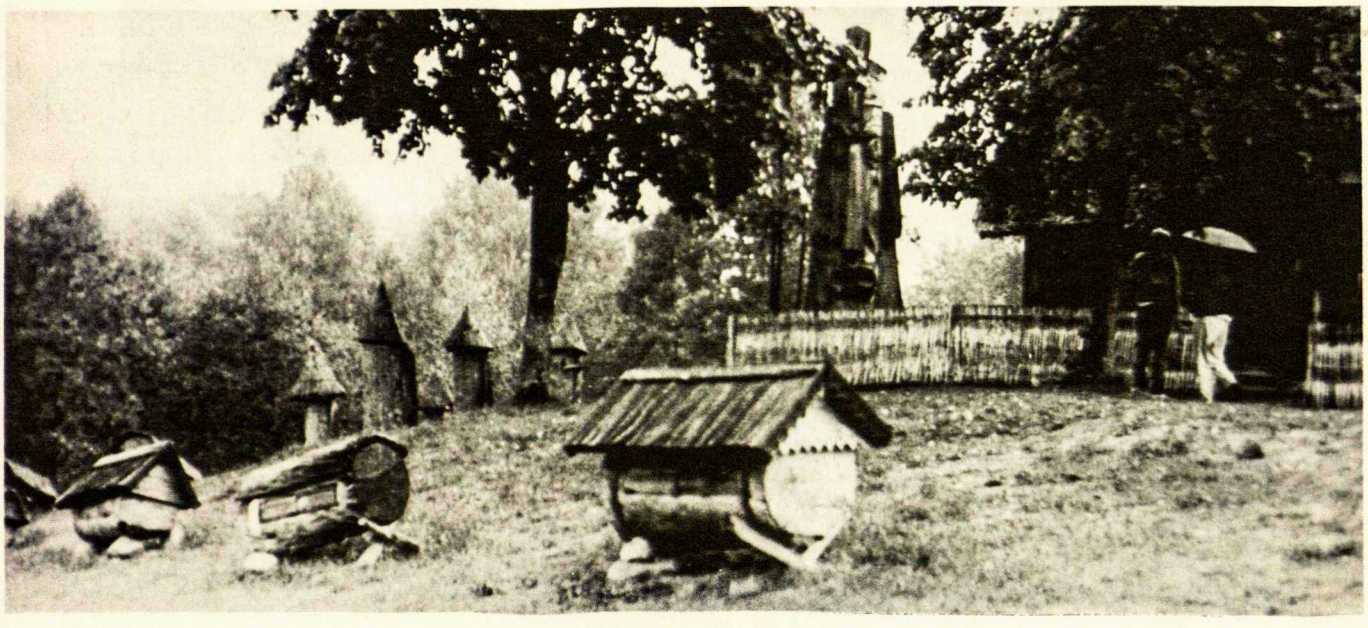

Bitininkystės muziejus Molėtuose. **Nuotr. Viktoro Kučo**

SEKMINĖS

Dvi „Joninių laumės"... Ignalinoje.

Sekminės, krikščioniškame pasaulyje švenčiama, Šventosios Dvasios atsiuntimo šventė. Senovės lietuviai, dar būdami pagonys, tuo metų laiku švęsdavo pavasario ir žalumynų šventę, kurios daug papročių perkelta į dabartines Sekmines. Iš tikrųjų ne vienoje lietuvių šventėje gražiai susipynę senieji-pagoniškieji ir naujesnieji — krikščioniškieji šventimo būdai. Jie tarp savęs nesivaržo, vieni kitiems nekliudo, bet sukuria labai turtingas ir gražias tradicijas, kurios puošia tautos veidą.

Sekminių augalas — jaunas, žalias, kvepiantis, neseniai išsprogęs berželis. Berželiais ar bent berželių šakomis namus Sekminėse puošti yra būtina. Pvz., abipus išlaukinių durų pastatomi du jauni beržiukai, kad namų šeimininkas ir šeimininkė visus metus gražiai tarpusavyje sugyventų. Žmonės stengdavosi namų pastogę ar bent kambarių palubes apkaišyti beržo šakomis, kad Šv. Dvasia (kurią liaudis įsivaizdavo baltu balandėliu), atskridusi į tuos namus, turėtų kur nutūpti ir pailsėti. Tada visi namų gyventojai gyvens taikoje, bus linksmi ir laimingi.

Berželių šakos ar kiti žalumynai po Sekminių neišmetami: sudžiovinami ir pagarbiai laikomi visus metus. Tokių sudžiovintų berželių dūmai nubaido piktas dvasias, apsaugo naujai pastatytą pastatą nuo visokių negerovių; gali į šalį nukreipti piktą audros debesį ir pan.

Sekminių vaišių stalas taip pat puošiamas beržo šakelėmis. Svarbiausias vaišių patiekalas — kiaušinienė. Kai kuriose Lietuvos vietose šeimininkė virdavo virtinukus („koldūnus") su varške ar mėsa. Kiekvienas šeimos narys turėdavo suvalgyti po septynis virtinius, tai tuomet visus metus bus sveikas.

Seniau Lietuvoje Sekminės buvo piemenėlių šventė. Jie vaišindavosi, linksmindavosi, tą dieną neganydavo gyvulių. Iš vakaro pripindavo vainikų ir laukinių gėlių, kurios tuo metų laiku pievose marguote marguodavo. Tais vainikais papuošdavo karves ir vainikuotas pargindavo namo. Už tai šeimininkės juos apdovanodavo. Nors dabar neturime piemenėlių ir karvių kaimenių, bet yra pasilikęs posakis, taikomas moteriškei ar merginai, kuri per daug apsikabinėjusi gėlėmis (pvz., labai gėlėta suknele, skrybėlaite, prisisegusi didžiausią gėlių puokštelę ir t.t.), kad ji „vainikuota, kaip karvė per Sekmines".

Kadangi piemenėliai daugiausia buvo nedideli vaikai (maždaug iki 13-14 metų, o kai kada tik iki 10-11 m.), Sekmines galime lengvai paversti ypatinga vaikų švente.

Pirmiausia vaikai turi stengtis kuo anksčiau atsikelti. Jeigu kas Sekminėse ilgai miega, visus metus bus miegalius, tinginys, nejudrus. Vaikus reikia paplakti žalia beržo šakele, kad būtų žvalūs, linksmi ir sveiki. Kadangi piemenėliai Sekminėse gaudavo dovanų, vaikams galėtų būti paruošiamos nedidelės dovanėlės, ypač saldumynai (piemenėlių dovanos dažniausiai būdavo kiaušiniai, pyragas, specialios saldžios bandelės, o kartais ir pinigai).

Sekminėse leidžiama vaikams gaminti pusryšius, kepant kiaušinienę visai šeimai. Į Sekminių puotą galima pasikviesti vaikų draugus ir kaimynų jaunimą. Jeigu norėtume laikytis se-

novės lietuvių piemenėlių tradicijų, tai kelių šeimų vaikai gali susirinkti į vienus namus, kiekvienas atsinešdamas kokį patiekalą, kurį pats pagamina puotai (žinoma, gali padėti ir mama). Piemenėliai savo puotai valgius gamindavo lauke ant laužo. Tai gera proga ir vaišes daryti prie laužo, kepti dešreles ir pan. Kad puota būtų linksmesnė, vaikai suorganizuoja „Sekminių orkestrą", pamėgdžiodami piemenėlių ragelių muziką. Nupirkus pigių dūdelių, lūpinių armonikėlių, švilpynių ir kitų panašių instrumentų, kad užtektų kiekvienam vaikui, tai galima lengvai įgyvendinti. Žinoma, Lietuvoje piemenėliai dūduodavo savo pasigamintomis karklo žievės, švilpynėmis, skudučiais rageliais, bet galime apsieiti ir su pirktiniais žaisliukais.

Sekminėse reikia suptis sūpuoklė- Kieme po aukštu medžiu įtaisomos sūpuoklės, jų virvės ,omos žalumynais ir jaunimas supasi, dainuoja. Iš viso Sekmines geriau švęsti lauke, miške, pievoje. Jaunimas susirenka, atsineša valgių ir gėrimų, pasisamdo muzikantą ir praleidžia dieną gamtoje. Mergaitės mėgina sužinoti, kuris bernelis jas mylės, už ko ištekės. Jos pina vainikėlius iš laukinių žiedų. Prie kiekvieno vainikėlio prisega popieriuką su vyrišku vardu, o prie vieno — savo vardą. Vakare vainikėlius suleidžia į vandenį (tvenkinį, baseiną, pagaliau — net ir į vonią, pripiltą vandens). Ryte reikia žiūrėti, kuris vainikėlis su vyro vardu yra šalia mergaitės vardo. Tai bus jos išrinktasis. Jeigu mergaitės vainikėlis plūduriuoja vienas, tais metais ji pasiliks viena. Jeigu mergaitės vainikėlis nuskęsta, tai jau blogai — tais metais ji labai sunkiai sirgs, bus nelaiminga, arba net mirs.

JONINĖS

Tai vidurvasario šventė, švenčiama nuo seniausių, neatmenamų laikų ne tik Lietuvoje, bet daugelyje kitų Europos kraštų. Įsigalėjus krikščionybei, pagoniška šventė sutapatinama su krikščioniška šv. Jono Krikštytojo švente. Jonas krikštytojas buvo lietuvių pamėgtas šventasis. Tai liudija ir didelė gausybė jo vardu pakrikštytų vyrų. Nors kalendoriuje yra ir daugiau dienų, pažymėtų šv. Jono vardu, bet liaudis tvirtindavo, kad visi kiti tik „Jonukai", o tikrasis Jonas švenčiamas birželio 24 d. Tą dieną visi Jonai švęsdavo savo vardines. Joninės — viena linksmiausių ir populiariausių vasaros švenčių. Tai trumpiausia metų naktis ir ilgiausia diena. Iš tikrųjų šv. Jono naktį Lietuvoje beveik nesutemsta: kai vakaruose pagaliau užgęsta saulėlydžio žara, rytai pradeda rausti nuo pirmųjų aušros spindulių. Joninių naktis — burtų ir magijos naktis, pilna paslapčių ir pavojų. Ji pasižymi laužų liepsnomis. Laužai kuriami ant kalnelių, kur geriau matyti. Kai lietuviai buvo pagonys, laužai degdavę visą Joninių naktį, kad jų šviesa apšviestų laukus, kur visokios piktosios dvasios ir raganos skrajoja, mėgindamos pakenkti gyvuliams, bręstantiems pasėliams. Laužo šviesa baidykles nubaido.

Joninių naktį raganos ir raganiai renkasi į specialias vietas ir puotauja, o paskui tariasi, kaip žmonėms pakenkti. Beskraidydamos po laukus, raganos pagadina vaistažoles, atimdamos gydomąją galią, nutraukia karvėms pieną, apsargdina avis, pakeri rugius, linus ir kitus augalus. Dėl to buvo imamasi įvairių priemonių, kad gamta ir žmonių turtas būtų apsaugoti nuo raganų pakerėjimų.

Vėlesniais laikais laužai buvo deginami pasilinksminimui. Jauni ir seni prie laužo dainuodavo, šokdavo, vaišindavosi. Joninių naktis buvo skirta jaunimui — jauni net gulti tą naktį neidavo, kad nepramiegotų saulėtekio. Mat Joninių ryte saulė tekėdama šokinėja ir maino spalvas (taip, kaip Velykų rytą). Pamatyti šokinėjančią saulę yra labai naudinga: būsi laimingas ir sveikas visus metus. Joninių naktį ir vanduo turi stebuklingos galios. Jeigu išsimaudysi tekančiame vandenyje, arba bent nuogas išsivoliosi rasotoje žolėje, jokia odos liga nekibs: oda bus balta, švari ir visuomet jaunai atrodys.

Joninių naktį žydi papartis. Liaudis, pripratusi prie įvairiausių gamtos apraiškų, pažindama savo aplinkos augmeniją, žinojo, jog visi augalai prasideda iš sėklos. Jie auga, žydi ir veda vaisius arba sėklas, tuo pratęsdami savo giminę. Visiems buvo aišku, kad grybai sėklų neturi (taip bent žmonės galvojo), bet grybas — tai ne augalas. Jis beveik magiškas, staiga po lietaus išdygstąs iš žemės ir vėl greitai išnykstąs. Mažus vaikus ir truputį nesusivaikančius suaugusius erzindavo, siųsdami „parnešti grybų sėklų".

Tačiau papartis — jau kitas dalykas. Augalas vešlus, žalias, visur augantis, ypač miškuose, drėgnose pievose — toks, kaip visi kiti aplinkos augalai, nors niekam nepavyko rasti paparčio sėklų, pamatyti žiedo. Tai kaip jis dauginasi? Iš to kilo tikėjimas, kad paparčio žiedas stebuklingas. Augalas žydi pačiu magiškiausiu metų laiku — šv. Jono naktį. Kas tą žiedą atranda, supranta paukščių ir gyvulių kalbą, supranta viso pasaulio žmonių kalbas; žino, kas ką galvoja, kur paslėpti turtai, mato Giltinę (gali pasakyti: kas gyvens ir kas mirs). Šias paparčio žiedo savybes žino ne tik žmonės, bet taip pat raganos ir visos demoniškosios būtybės. Jos labai stengiasi paparčio žiedą pasigriebti. Jeigu papartyne tuo metu sėdi ir žmogus, laukdamas paparčio pražystant, baidyklės jį visaip baugina, vilioja, stengiasi nukreipti dėmesį nuo paparčio. Kai žmogus tik nusuka akis į šalį, tuomet, kaip tyčia, paparčio žiedas išsiskleidžia ir tenka kuriai baidyklei ar raganai. Yra pasakų, kaip žmogelis, eidamas Joninių naktį per girią, kur auga daug paparčių, netikėtai rado paparčio žiedą: žiedas užkrito už jo apavo. Staiga tarytum viskas nušvito, žmogelis galėjo suprasti naktinių paukščių ir žvėrelių kalbą, girdėjo net, ką šv. Jono vabaliukai žybčiodami pasakoja vieni kitiems. Jis tuoj suprato, kad yra suradęs stebuklingąjį paparčio žiedą. Pasakos dažniausiai baigiasi tuo, kad žmogelis atsisėda pailsėti ir nusiauna kojas — žiedas iš apavo iškrinta ir visi stebuklai pasibaigia.

Paparčio žiedas panašus į blizgantį, tviskantį raudoną ar

vaivorykštės spalvų žiburėlį. Jis prasiskleidžia lygiai 12 val. Joninių naktį. Žiedą galima paimti, jeigu apsirėši aplink paparčių krūmą ratą šermukšnine lazda (mat šermukšnis yra taip pat stebuklingas medelis, kurio bijo piktosios dvasios, raganos. Joms užpuolus, galima apsiginti šermukšnine lazdele) arba šventintu sidabriniu daiktu. Reikia tame rate atsisėsti ir jokiu būdu nenuleisti akių nuo paparčio, nesvarbu, kas aplinkui darysis. Papartis žydi tik trumpučiukę akimirką. Kaip jau minėta, žmogaus dėmesį stengiasi nukreipti įvairios baidyklės ir raganos. Matyt, kad joms visuoment pavyksta, nes žmogus taip ir neranda paparčio žiedelio...

Joninių naktį daromi burtai: stengiamasi sužinoti ateitį. Merginos nupina vainikus, atsistoja nugara prie medžio ir per galvą meta vainiką, kad jis užsikabintų už šakos. Per kiek kartų vainikas užsikabina, už tiek metų mergina ištekės. Pinami vainikai, kuriems duodami merginų ir vyrų vardai. Vainikai metami į vandenį (ypač į upelio vagą). Kurie vainikai sueina draugėn, tas vyras ir mergina sudarys porą; jeigu kurio vainikas nuskęsta, tai netrukus tas mirs; jei vainikas gerai plaukia, neužkliūva už žolių ar šakų, tai to žmogaus gyvenimas bus linksmas ir lengvas.

Vyrai ir mergaitės susikimba rankomis ir šoka per baigiančio degti laužo žarijas. Jeigu jiems pavyksta lengvai peršokti, akys nuo dūmų neašaroja, padai ar drabužiai neapsvyla, tai viskas tais metais gerai seksis: laukia meilė, laimė, turtas. Jeigu nuo dūmų akys ašaroja, teks daug tais metais vargo pakelti (verkti). Jeigu per laužą šokanti pora nepaleidžia rankų, tai jie tais metais sukurs šeimą — visą gyvenimą tvirtai vienas kito laikysis.

Kuomet žmonės kasdieniniame gyvenime daugiausia rėmėsi liaudies medicina, o ne pirktiniais vaistais, diena prieš Jonines buvo labai svarbi vaistažolių rinkimui. Buvo tikima, kad Joninių naktį raganos sugadinančios vaistažolių veikimą. Todėl Joninių išvakarėse moterys, vaikai ir vyresnio amžiaus vyrai (kurie neturėdavo tiek daug ūkio darbų) pasipildavo po laukus, raistus ir miškus prisirinkti vaistinių augalų, kad jų užtektų visiems metams ne tik sau, bet ir naminiams gyvuliams gydyti. Buvo renkamos ramunėlės, širdažolės, puplaiškiai, pelynai, čiobreliai, valerijonai, juodgalvutės, mėtos, rūtos (žmonės tikėjo, kad rūta yra vaistas nuo 99 ligų) ir kitokie vaistiniai augalai. Vaistažoles rūpestingai surišdavo į ryšelius, sudžiovindavo, pakabinant jas palėpėje ar ant aukšto, o vėliau surūšiuodavo ir padėdavo žiemai. Jos buvo vartojamos įvairiai: verdant arbatą, užpilant degtine, sutrinant ir sumaišant su taukais, ir pan.

Danutė Brazytė-Bindokienė
„Lietuvių papročiai ir tradicijos išeivijoje",
Chicago, Illinois 1993, antra laida

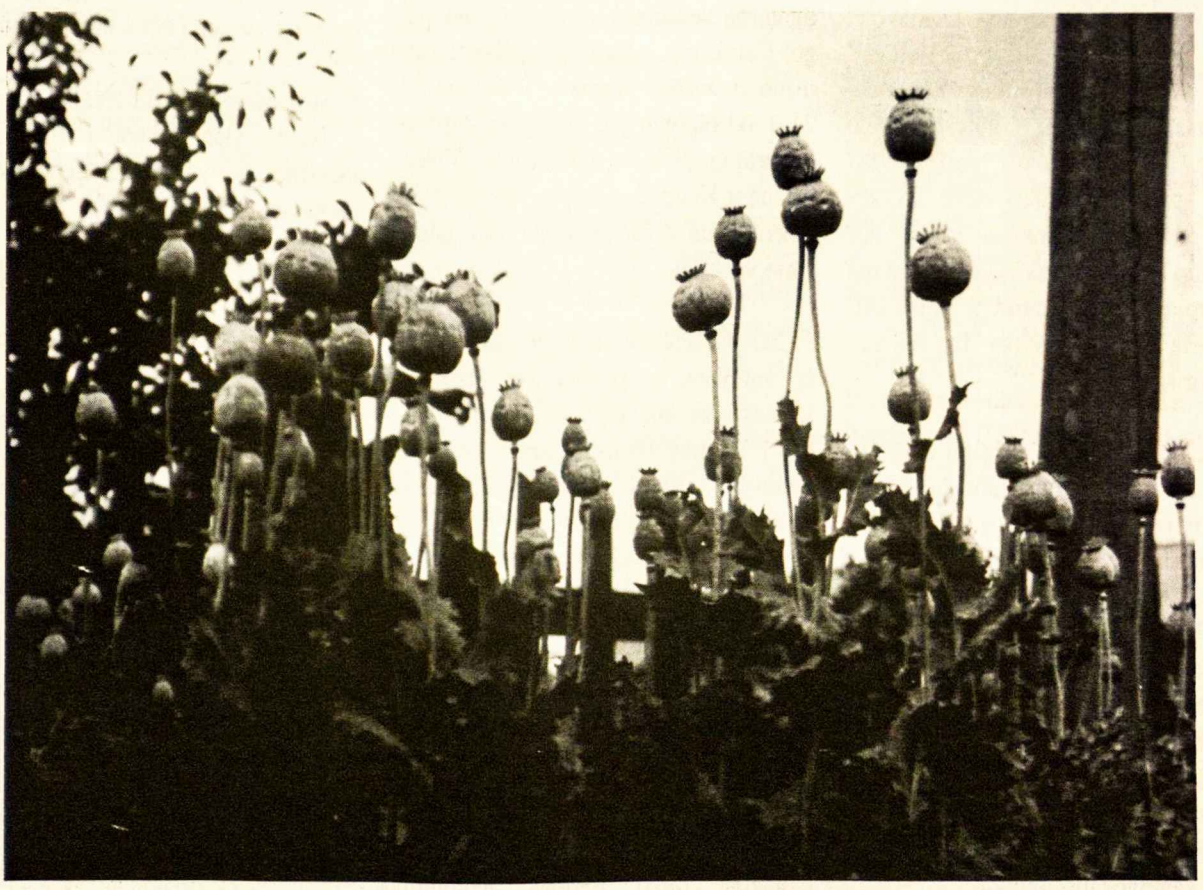

Jau aguonos nužydėjo — vasara. **Nuotr. Viktoro Kučo**

ĮVYKIAI IR ŽMONĖS

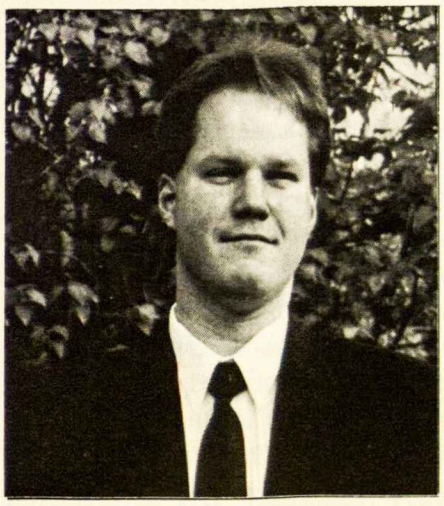

Inž. Aldas Kriaučiūnas

• Aldas Kriaučiūnas šį pavasarį baigė Michigan valstijos universitetą Ann Arbor mieste, įsigydamas pramones inžinerijos ir verslo administracijos magistro laipsnius. Aldas nuo ankstyvosios jaunystės yra ateitininkas, buvo veiklus Detroito moksleivių, studentų sąjungoje, vadovavęs stovyklautojams Dainavoje. Jis yra ne kartą praturtinęs „Ateities'' puslapius savo straipsniais bei nuotraukomis, laimėjęs ir konkursus. Nuo 1989 m., kai tik Lietuvoje pradėjo švisti laisvės spinduliai, Aldas buvo išvykęs dirbti, padėti, talkininkauti ir tėvynėje buvo kaip tik pačiu veikliausiu atgimimo laikotarpiu. Pabaigęs mokslą, jis jau ketvirtą kartą išvyko į Lietuvą. Ten ruošiasi sukurti ir šeimą.

• Gytis Liulevičius šį pavasarį baigė Illinois universitetą Champaign-Urbana mieste ir jam suteiktas magistro laipsnis humanitarinių mokslų konvokacijoje gegužės 16 d. Gytis yra priimtas į JAV Peace Corps ir gavęs paskyrimą dirbti Rytų Europoje. Prieš dvejus metus Gytis baigė Northwestern universitetą Evanston, IL. gaudamas bakalauro laipsnį cum laude iš slavistikos. Pažymėtina, kad studijuodamas Urbanoje, Gytis buvo praėjusios kadencijos studentų ateitininku sąjungos pirmininku.

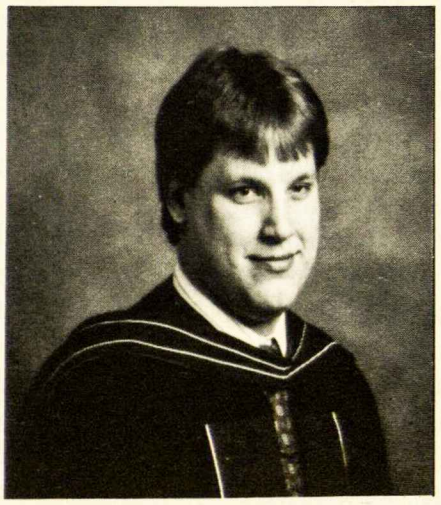

Dr. Arunas Pabedinskas

• Arūnas Pabedinskas praėjusių metų rudenį Toronto universitete, Kanadoje apgynė cheminės inžinerijos disertaciją ir šį pavasarį jam suteiktas daktaro laipsnis.

• Dail. Angelė Mičiulytė Budreikienė, ilgametė ateitininkė, gyvenanti San Diego, California, „Ateičiai'' atsiuntė savo meno ir žodžio kūrybos. Š.m. gegužės 24 d. iki birželio 8 d. ji su katalikų misionierių grupe buvo nukeliavusi į Vilnių, Kauną ir Klaipėdą. Grupės vadovai buvo amerikiečiai iš Steubenville universiteto Ohio valstijoje.

• Čikagos sendraugių ateitininkų, o ypač jų valdybos ir pirmininkės Jadvygos Damušienės iniciatyva, Verbų sekmadienį į Lietuvą išsiųstas milžiniškas talpintuvas, svėręs 1,100 svarų. Jame iškeliavo įvairių įvairiausi reikmenys ateitininkų vedamoms stovykloms. Reikmenis suaukojo ne tik Čikagos ir apylinkių, bet ir tolimesnių vietovių ateitininkai. Buvo gauta aukų ir pinigais.

• Kazys Pabedinskas, veiklus Čikagos ateitininkas, ilgametis sendraugių valdybos narys, kovo 31 d. išvyko nuolatiniam apsigyvenimui į Lietuvą. Jis Čikagoje buvo išleidęs atsiminimų knygą „Nuo Plungės iki Maroko''.

• Prelatas dr. Juozas Prunskis, ilgametis žurnalistas, redaktorius, dosnus daugybės konkursų mecenatas, jaunimo rėmėjas, susilpnėjus sveikatai, nuo š.m. balandžio 3 d. apsigyveno Ateitininkų namuose Lemonte, IL. Jo kasdieniniais buities reikalais rūpinasi, ten gyvenančios, Nekaltai Pradėtosios Marijos seserys.

• Ateitininkų gydytojų „Gajos'' korporacijos metinis susirinkimas ir apvalaus stalo diskusijos, tema — „Finansinės problemos, aprūpinant medicinos patarnavimu JAV'', įvyko balandžio 4 d. Ateitininkų namuose, Lemonte.

• Vėjas Liulevičius š.m. kovo 7 d. skaitė paskaitą Philadelphijos ateitininkų ruoštoje šv. Kazimiero šventėje. Vėjas yra čikagietis, 1992 metais baigęs istoriją Čikagos universitete, šiais metais ruošia disertaciją Penn universitete.

• Ses. Margarita Bareikaitė birželio 25 d. išvyko visai vasarai į Lietuvą dirbti jaunimo stovyklose. Ji ten sėkmingai darbavosi ir pereitą vasarą.

• Lietuvos diplomatas Stasys Bačkis ir jo žmona Ona š.m. gegužės 1 d. išvyko

Ona ir dr. Stasys Bačkiai

Prel. dr. Juozas Prunskis — premijos mecenatas, ir Gintė Damušytė, kai jai buvo įteikta pasižymėjusios lietuvės veikėjos premija, skirta Giedros korporacijos. Iškilmės įvyko š.m. gegužės 22 d. Lemonte.

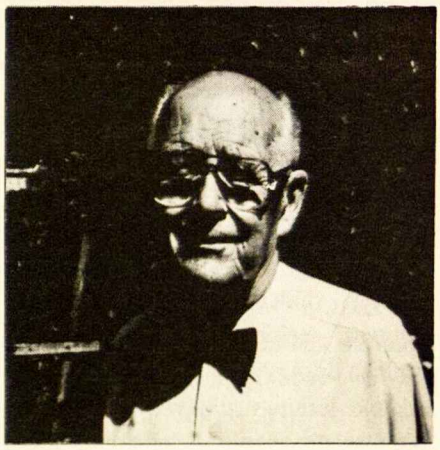

Dr. Adolfas Damušis, š.m. birželio 16 d. šventęs 85-rių metų amžiaus sukaktį, o birželio 17 d.—vardines. Sveikiname buvusį Ateitininkų federacijos vadą ir linkime jam ilgiausių metų!

nuolatiniam apsigyvenimui į Lietuvą. Užsienyje — Paryžiuje ir Vašingtone — Bačkiai gyveno nuo 1938 m., kur Stasys Bačkis buvo paskirtas dirbti Lietuvos pasiuntinybėje. 1960 m. jis buvo perkeltas iš Paryžiaus į Vašingtoną kaip tuometinio Lietuvos atstovo J. Kajecko patarėjas, o nuo 1976 m. pats paskirtas Lietuvos atstovų Vašingtone, šias pareigas ėjęs iki 1987 m. ir po to jas perdavęs Stasiui Lozoraičiui.

Stasys Bačkis yra ateitininkas nuo 1923 metų ir mūsų organizacijoje daug kartų ėjęs atsakingas pareigas. Stasys ir Ona Bačkiai yra dabartinio Vilniaus arkivyskupo Audrio Bačkio tėvai.

• Užjaučiame Nijolę Vedegytę Palubinskienę, jos tėveliui, a.a. Antanui Vedegiui mirus Clevelande birželio 7 d.

• Dr. Birutei Lieponytei Dailidienei mirus š.m. birželio 15 d., užjaučiame visus jos artimuosius.

• Buvusiam SAS centro valdybos pirmininkui Gyčiui Liulevičiui, pradedančiam dvejų metų stažą Latvijoje su JAV Taikos korpusu, linkime geriausios sėkmės. Gyčio specialybė — dėstyti anglų kalbą.

• Sveikiname „Gajos'' korporacijos narius, dr. Loretą (Stončiūtę) ir dr. Vytenį Grybauskus, susilaukusius trečiojo vaiko — antrojo sūnaus.

• Sveikiname dr. Domą ir Rasą (Statkevičiūtę) Lapkus, sulaukusius pirmgimės dukrelės Kristės.

• Užjaučiame Lietuvos Ateitininkų federacijos pirmininką dr. Arvydą Žygą, mirus jo tėvai Vytautui Žygui.

• Sveikiname Moniką Vygantaitę, šį pavasarį baigusią Loyolos universitetą magistro laipsniu iš socialinės tarnybos mokslo (Social worker).

Neužmirškite „Ateities'' konkurso''

Vėl atėjo laikas pagalvoti, planuoti, ruošti medžiagą kasmetiniam „Ateities'' konkursui. Tai sena, graži tradicija, daug metų džiuginanti konkurso dalyvius, jų artimuosius ir visą ateitininkiją, o labiausiai — „Ateities'' redakciją, nes šiuo būdu gauname papildomos medžiagos žurnalui (juk žinote, kad jos visuomet per mažai!).

Kaip ir kiekvienais metais, laimėtojams premijas skiria dosnusis prelatas Juozas Prunskis.

Kas dalyvauja? Jaunieji ateitininkai, moksleiviai ir studentai iki 25 metų amžiaus.

Kokia konkurso medžiaga? Nuotraukos — bent penkios; eilėraščiai — vienas ilgas (bent 4 posmelių) arba keli trumpesni; rašiniai — grožinė kūryba, nenorime korespondencijų ar veiklos aprašymų. Jie tinka tik į Mūsų veiklos skyrių ir kiekvienos kuopos ar vietovės pareiga juos be konkurso „Ateičiai'' atsiųsti. Pageidaujamos pasakos, apsakymėliai, net novelės.

Kada ir kur? Paskutinė data medžiagą redaktorei gauti yra rugsėjo 30 d. Ne vėliau. Siųsti: „Ateitis'', D. Bindokienė, 7155 S. Homan Ave., Chicago, IL 60629.

Dėl savo mylimo tėvo

A.A. VYTAUTO ŽYGO

mirties liūdintį DR. ARVYDĄ ŽYGĄ,

Lietuvos Ateitininkų Federacijos pirmininką,

ir jo šeimos artimuosius nuoširdžiai užjaučia

Ateitininkų Federacijos valdyba

Aptarti ateitininkų konferencijos reikalai

Ateitininkų Federacijos fondo posėdyje (iš kairės) pirm. dr. Petras Kisielius, svečias prof. Arvydas Žygas, reikalų vedėja Jadvyga Damušienė, sekretorė ses. Margarita, Federacijos vadas Juozas Polikaitis, patarėjas dr. Antanas Razma.
Nuotr. Onos Daugirdienės

Gegužės 30 d. Ateitininkų Federacijos valdyba posėdžiavo kartu su Lietuvos ateitininkų federacijos pirmininku dr. Arvydu Žygu, kuris buvo atvykęs iš jėzuitų naujokyno Genoa, Italijoje. Posėdis vyko Ateitininkų namuose. Posėdyje taip pat dalyvavo Dovydaičio, studentų šalpos fondo, pirmininkas Jonas Kavaliūnas ir dr. Edmondas Saliklis, kuris yra pakviestas būti Ateitininkų konferencijos Čikagoje pirmininku techniniams reikalams. Pagrindinis posėdžio tikslas — aptarti Ateitininkų konferencijos ir kongreso reikalus.

Tikėtasi, kad ateitininkų konferencija Čikagos apylinkėse 1993 m., ilgąjį Darbo savaitgalį, duos progos nagrinėti išeivijos veiklą, stengiantis ją pagyvinti ir išjudinti. Konferencija turėtų tikslą pasiruošti kongresui Lietuvoje 1994 m. Bus planuojama, kad kongresas įvyktų po Šokių ir dainų šventės. Kongrese bus manifestacinių momentų ir progos demokratiškai nustatyti ateitininkijos ateities kelią. Kongresinių metų tikslas yra suvienyti ateitininkiją, o ne išeivijos veiklai užsidaryti. Atėjo laikas ateitininkijai sugrįžti į Lietuvą, todėl planuojama rengti konferenciją ir kongresą.

Susitikę su prof. Arvydu Žygu, kai jis buvo sugrįžęs į JAV, į savo tėvelio, a.a. Vytauto Žygo laidotuves (iš kairės): Juozas Baužys, kun. Kęstutis Trimakas, dr. Arvydas Žygas, Jadvyga Damušienė, Irena Polikaitienė, Juozas Polikaitis, dr. Adolfas Damušis ir ses. Margarita Bareikaitė. **Nuotr. Onos Daugirdienės**

Ateitininkai Lietuvoje šiuo metu ruošiasi popiežiaus atvykimui. Kažin ar į Ateitininkų konferenciją Čikagos apylinkėkse bus galima sulaukti daug Lietuvos ateitininkų, dalyvaujant su mumis — nenorima jų atitraukti nuo svarbiųjų įvykių tėvynėje, kurių taip ilgai laukė. Popiežiaus apsilankymas vyks kaip tik tą patį savaitgalį. Tačiau manoma, kad bus galima panaudoti technologiją ir užrekorduoti kai kurių pasisakymus bei sveikinimus video būdu, o paskui juos transliuoti konferencijoje.

Lietuvos ateitininkijos vicepirmininkai yra gražiai pasidalinę pareigomis. Kai kurios jų užsibrėžtos pareigos tokios: kun. Robertas Grigas rūpinasi kultūriniu auklėjimu, kun. Rimas Gudelis — stovyklų atgavimu ir remontavimu, Linas Abraitis — jaunų šeimų reikalais, ses. Daiva Kuzmickaitė — jaunųjų ir moksleivių ateitininkų reikalais, dr. Vincas Rastenis — sendraugių reikalais ir istoriniu testinumu.

Išeivijos ateitininkai pravedė, ir toliau praves vajus Lietuvos ateitininkų vasaros stovykloms paremti. Šiuo metu padės su dvasinio atsinaujinimo sąskrydžio (Marijampolėje) ruošos reikmenimis — tikimasi, kad ten dalyvaus iki 2,000 asmenų. Iš Lietuvos taip pat laukiama pagalbos — vadovų, ypač dvasios vadovų išeivijos ateitininkų stovyklose. Tilto vaidmuo buvo užsimintas ne vieną kartą — tiltas tarp praeities ir dabarties, tarp dabarties ir ateities, tiltas tarp Lietuvos ir išeivijos.

Platesnės informacijos apie Ateitininkų konferenciją ir kongresą bus paskelbtos vėliau, kai bus žinomos detalės.

R. Kubiliūtė

Arvydo Žygo pasisakymas

Čikagos ir apylinkių lietuvių visuomenė turėjo progos išgirsti Lietuvos ateitininkų Federacijos pirmininko dr. Arvydo Žygo pasidalintų minčių gegužės 30 d. Ateitininkų namuose. (Jėzuitų klierikas Arvydas buvo atvykęs į Čikagą iš Italijos dalyvauti a.a. Vytauto Žygo, savo tėvo, laidotuvėse.)

Dr. Žygo pokalbio pagrindinės mintys sukosi aplink Lietuvos „Ateitininkų manifestą". Tai 15 pasisakymų, sudarytų iš Prano Dovydaičio formulavimo. Jie sudaro pagrindinę šiandieninės ateitininkijos viziją. Lietuvos ateitininkai priėmė manifestą iš principo, jį žada apipavidalinti ligi Ateitininkų kongreso 1994 m. vasarą.

Lietuvos ir užjūrio ateitininkai gali pasidžiaugti, kad jų sąjūdis nesusiskaldė. Lietuvoje tarybinė mokykla atėmė žmonių iniciatyvą ir istorinę atmintį. Ateitininkijos pasišventimas bus visos lietuvių tautos laimėjimas ne vien ateitininkams. Užjūrio ateitininkų pagalba reikalinga ir įvertinama.

Lietuvos ateitininkai nori būti tikri, kad istorinis tęstinumas būtų užtikrintas, kad jaunimas žinotų, jog istorija neprasidėjo nuo 1991 m. Kai kurie juos už tai pavadino „praeiti–ninkais".

Norime pabrėžti Lietuvos tautinę, etninę kultūrą. Nors kiti matė kraštutinumus, ateitininkai mato sintezę iš savo šūkio — „omni".

Norima pažinti savo tautinę kultūrą. Nors kiti kritikavo, manydami, kad „atsilikome nuo pasaulio", ateitininkai to nematė.

Norima pasiruošti studijuoti.

Reikia pažinti katalikybę, Vatikano II nutarimus, ne vien būti pamaldžiais. Reikia „pažinti savo šaknis".

Siekiame karatatyvinės veiklos, mokėkime derinti — mylėti ir tarnauti (tegul mūsų darbas būna mūsų malda ir malda mūsų darbas).

Katalikų jaunimas turi būti vieningas.

Siekime tikro teocentrinio ekumenizmo.

Siekime savo tautoje evangelizacijos. Vieni kartais teigia, kad Paryžius arčiau negu Lietuvos kaimas. Reikia siekti dvasinio atsinaujinimo — bus ruošiamas antrasis dvasinio atsinaujinimo sąskrydis.

Siekime bendrauti su pasauliu. Nors atrodė, kad ateitininkai nebus priimti į pasaulinį Pax Romana sąjūdį, dabar atėjo žinia, kad atstovai iš Vienos pranešė moksleivių ir studentų sąjungoms, jog jos buvo priimtos.

Siekiama bendrauti su kitų etninių grupių jaunuoliais. Ateitininkai jau yra suruošę ekumenizmo vakarą ir sutvarkė žydų kapus.

Siekiama bendruomenės atkūrimo, Lietuvos jaunimo švietime ir kitur.

Ateitininkai prisimena, kad jų sąjūdis yra jaunimo auklėjimo sąjūdis.

Siekiame įgyvendinti „omni".

Siekiame įgyvendinti „instaurare". Iš klaidų mokomės.

Viskas yra iš Kristaus, Kristui ir per Kristų.

Dr. Žygas jaučia, kad ateitininkai yra kristocentrininkai. Šiuo metu jaunimo auklėjimo darbas yra svarbiausias Lietuvoje. „Caritas", ateitininkija ir skautai dirba gražų darbą. Darbas su jaunuomene yra ne profesija, o pašaukimas. Jaunų šeimų rolė yra svarbi. Dr. Žygas kvietė jaunimo vadovus dirbti su Lietuvos ateitininakais. Jis jau yra kvietęs įvairius žmones į vadovus. Reikia keltis, kilti ir kelti.

R. K.

Vilniuje susitikę (iš kairės): ateitininkų sendraugių sąjungos pirm. dr. Vincas Rastenis, dr. Albina Prunskienė ir ses. Daiva Kuzmickaitė.

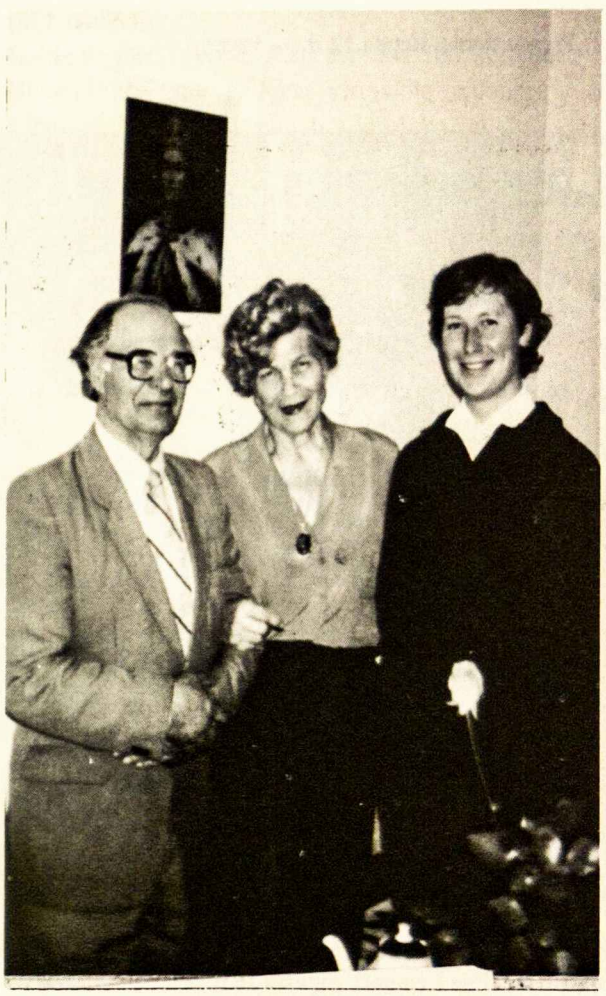

1993 m. JAS vasaros stovykla „Tautinė laiko raketa''

Dienų temos

Jaunųjų ateitininkų sąjungos 1993 metų vasaros stovykla vyks Dainavoje nuo sekmadienio, liepos 11 d. iki šeštadienio, liepos 24 d. Stovyklinė tema, „Tautinė laiko raketa'', supažindins stovyklautojus su Lietuvos papročiais ir tradicijomis, švenčiant įvairias šventes. Kiekvienai stovyklos dienai yra skiriamas tam tikras mėnuo, kuriame švenčiama tam tikra šventė:

Sekmadienis, liepos 11 d. — sausio mėnuo. Atvykę į stovyklą paruošime „Tautinės laiko raketos'' plakatą ir iškabinsime valgykloje. Kiekvienas būrelis (o jų — 12) suprojektuoja savo mėnesio žiedlapį. Vakare linksminsimės ir susipažinsime viens su kitu Naujų Metų puotoje.

Pirmadienis, liepos 12 d. — vasario mėnuo. Šią dieną padėsime „prezidentui'' atkurti Nepriklausomą Lietuvą. Pavakaryje kūrybingai suprojektuosime sau kaukes ir vyksime vakare į Užgavėnių laužą.

Antradilenis, liepos 13 d. — kovo mėnuo. Dienos metu susipažinsime su Užgavėnių ir Gavėnios papročiais. Vakare vyksime į pačių suruoštą Kaziuko mugę. Būsime kiekvienas apdovanotas „Kaziuko širdele'', užkabinti ant kaklo, o vėliau skaniai suvalgyti!

Trečiadienis, liepos 14 d. — balandžio mėnuo. Susipažinsime su Verbų sekmadienio papročiais, aukojamos Verbų sekmadienio Mišios. Vakare susikaupsime ir prisiminsime Jėzaus kančias Didįjį penktadienį.

Ketvirtadienis, liepos 15 d. — gegužės mėnuo. (Tik Dainavoje leistina taip vėlai švęsti Velykas!) Susipažinsime su Velykų papročiais: dalyvausime Prisikėlimo Mišiose, dažysime margučius, valgysime velykinius pusryčius , o vakare žaisime įvairius velykinius žaidimus: margučių ieškojimas, ritinėjimas ir t.t.

Daumanto-Dielininkaičio jaunučių ateitininkų kuopos globėjos — ses. Margarita Bareikaitė ir Dana Gylienė.

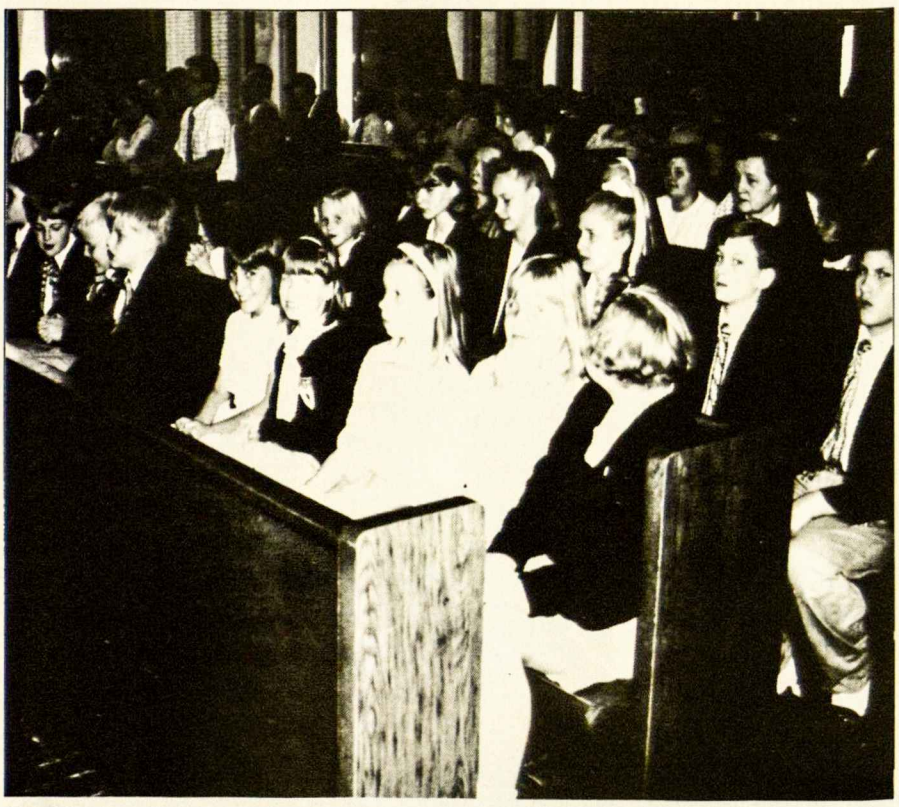

Daumanto-Dielininkaičio ateitininkų kuopos jaunučiai, davę įžodį Pal. Jurgio Matulaičio misijoje Lemonte gegužės 16 d.

Penkatadienis, liepos 16 — birželio mėnuo. Susipažinsime su Sekminių papročiais. Sustiprinsime savo tikėjimą, laukdami Šv. Dvasios atsiuntimo Mišiose. Dėl to, kad Sekminėse leidžiama vaikams gaminti pusryčius — vaikai keps kiaušinienę mūsų visai stovyklautojų šeimai. Vakare vyksime į linksmą Joninių laužą.

Šeštadienis, liepos 17 d. — liepos mėnuo. Šiandieną prasideda seniai lauktoji JAS At-kų konferencija! Atvyksta net dviem dienom gerb. vyskupas P. Baltakis. Pradėsime šią iškilmingą dieną Mišiomis. Susipažinsime su ateitininkijos istorija, praėjusiais kongresais ir konferencijom. Vakare vyksta iškilminga puota vyskupo garbei. Šiandiena skiriama Draugiškumo diena — kad visada išliktume senidraugai!

Sekmadienis, liepos 18 d. — rugpjūčio mėnuo. Ryte pradėsime dieną Žolinių procesija, nešdami laukų gėles, augalus ir žoles į Mišias pašventinimui. Po Mišių vyks ateitininkų JAS konferencija. Konferen-cijos metu kalbės mums vysk. Paulius Baltakis, supažindindamas su popiežium Jonu Paulium II ir jo suplanuota kelione į Lietuvą. Vakare pralinksminsim vyskupą ir tėvelius savo talentais.

Pirmadienis — liepos 19 d. — rugsėjo/spalio mėnesiai. Susipažinsime su Tautos šventė ir Vytautu Didžiuoju. Pavakarį išvyksime į rudens išvyką gamtoje, susipažindami su įvairiais medžiais, augalais ir gyvūnais, kurie tipingi Lietuvai. Vakare atkursime senovės Lietuvos laikus prie Tautos šventės laužo, valgydami prie laužo, vaidindami, šokdami ir dainuodami liepsnų šešėliuose.

Antradienis — liepos 20 d. — lapkričio mėnuo. Susipažinsime su Vėlinių papročiais ir pomirtiniu gyvenimu. Melsimės už visus mirusiuosius, ypač tuos, kurie prarado savo gyvybę, kovodami už Dievą ir Lietuvą. Aplankysime vakare „kapus'' Dainavos pušyne. Uždegsime žvakeles už vėles, perkeldami žvakeles kuo dažniau, kad daugiau sielų išgelbėtume iš skaistyklos.

Trečiadienis ir ketvirtadienis — liepos 21-22 d JAS Olimpiada! Varžybos! Žaidimai! Pasirodymai!

Penktadienis — liepos 23 d. — gruodžio mėnuo. Šią dieną ruošiamės Kūčioms ir Kalėdom. Valomi kambariai, tvarkoma stovyklavietė, ruošiami kūčių valgiai, darome kalėdinius papuošalus, rengiama Kalėdų eglutė, giedama kalėdinės giesmės, repetuojama kalėdinis vaidinimėlis, laukiama Kalėdų senelio, lankomės „Bernelių Mišiose'' ir švenčiamas Kūdikėlio Jėzaus gimimas. Jo gimimo garbei vakare vyksta kalėdinis vaidinimas, giesmės ir žaidimai.

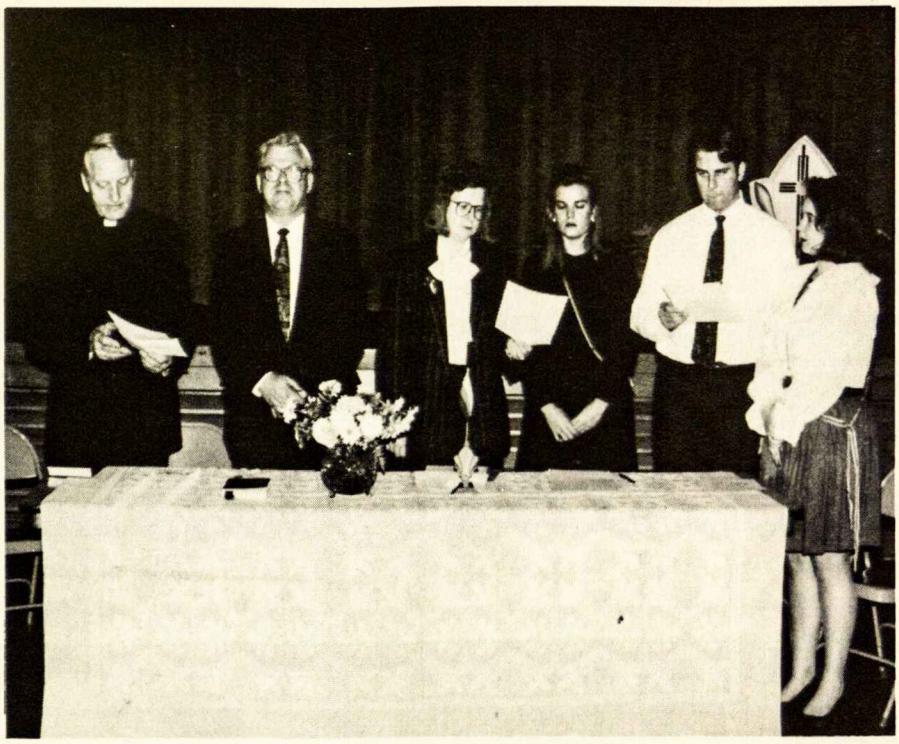

Clevelando ateitininkų metinėje šeimos šventės akademijoje (iš kairės): kun. Gediminas Kijauskas, R. Bridžius, V. Švarcienė, D. Petrusevičiūtė, R. Biliūnas, K. Mataitė. Šventė buvo kovo 20 d.

Šeštadienis — liepos 24 d. Pabaigiame musų mėnesių kelionę. Pripakuosime lagaminus ne tik drabužiais, bet ir šimtais gražių prisiminimų...

Birutė Bublienė

Jaunųjų ateitininkų sąjunga dėkoja

Jaunųjų ateitininkų sąjungos centro valdybos vardu nuoširdžiai dėkoju Los Angeles, Clevelando, Toronto ir Detroito ateitininkams už prisidėjimą prie JAS-CV pravesto vajaus Lietuvos ateitininkų stovyklų reikmenų parūpinimui. Padėką reiškiu už planavimą, koordinavimą bei persiuntimą ir supakavimą Danguolei Kuolienei (Los Angeles), Vitai Aukštuolienei (Clevelandas) dr. Onai Gustainienei (Torontas), Nijolei Lapšienei ir Birutei Bublienei (Detroitas), Tuo pačiu esu nepaprastai sužavėta įvairių vietovių vajaus rėmėjų dosnumu. Los Angeles rajone buvo supirkta indų, puodų, stalo servizui 100 komplektų ir pa pildomų virtuvinių reikmenų, 200 egz. ideologijos knygelių bei kitų įvairių stovyklos reikmenų. Clevelando ateitininkų parūpinti dažai, teptukai, spalvos, flamasteriai, žirklės, popierius, maisto produktai, vaistai, 200 egz. vadovėlių, saldainiai, žurnalo „Ateitis'' komplektai, ir kita medžiaga. O Toronto vajaus koordinatorė, dr. Gustainienė, susidėjusi kartu su Detroito vajaus atstovėmis reikmenų supirkimo tikslui, persiuntė 350 dol. Buvo supirktas papildomas maistas, vaistai, papildomų indų ir kitų įvairių reikmenų. Vajaus pagrindinis tikslas: parūpinti Lietuvos ateitininkų vasaros stovykloms, stovyklavietėms kuo daugiau buitinių prekių, pagal pačių Lietuvos ateitininkų stovyklų rengėjų prašymus. Stengiamės uoliai ir visapušiškai palaikyti tuos pasišventusius asmenis anapus Atlanto, kurie tikrai „ateičiai dvasios galiūnus augina'', ruošdami ateitininkų jaunimo stovyklas Lietuvoje. Taigi tokių talkininkų, kaip anksčiau paminėti asmenys, dėka, ir vajaus rėmėjų dosnumu, pasidaro įma-

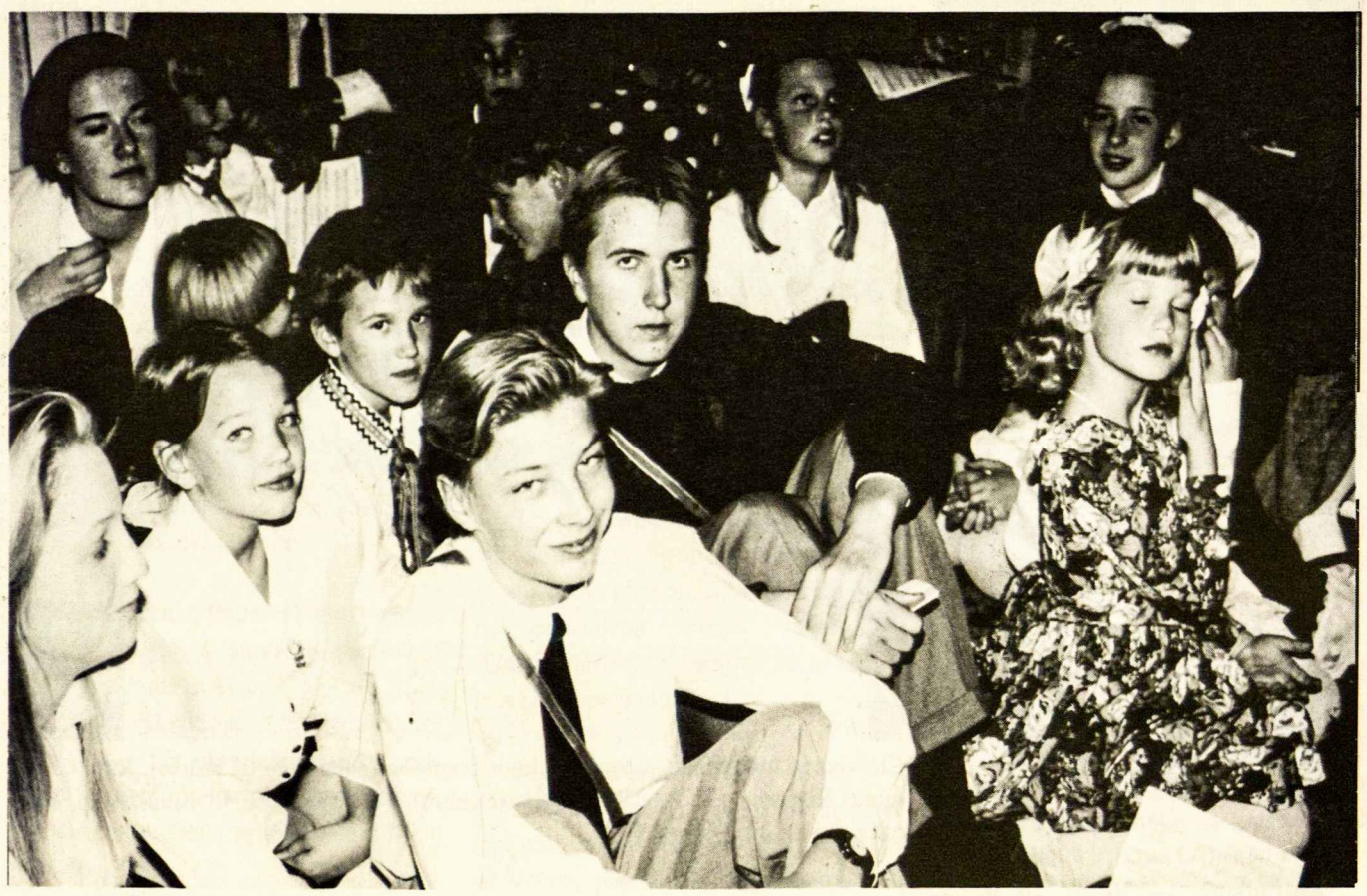

Jaunučiai ir moksleiviai Kalifornijoje.

noma tiesiog šuoliais žengti ateitininkų keliu „tarnaujant Dievui ir Tėvynei".

Danutė Pertrusevičiūtė,
JAS-CV pirm.

Graži losangeliečių šventė

Š.m. balandžio 25 d. kun. Stasio Ylos kuopa surengė šeimos šventę. Jaunučiai ir moksleiviai prieš Mišias įnešė savo vėliavas ir kartu nusiteikė rimtai dalyvauti pamaldose.

Po Mišių visi ateitininkai, jų šeimos ir draugai susirinko Šv. Kazimiero parapijos salėje Šeimos šventei ir tuo pačiu kartu paminėti kun. Stasio Ylos 10 metų mirties sukaktį.

Šventės pradžioje visi sukalbėjo Credo. Šeimos šventėje lankėsi viešnia iš New Yorko, Gintė Damušytė. Ji kalbėjo apie Lietuvos dabartinę padėtį ir vėliau atsakė į kelis žmonių klausimus. Kun. Stasio Ylos 10 metų mirimo metinėms paminėti buvo paruošta trumpa programa. Pradžioje Almis Kuolas pasidalino savo prisiminimais apie kun. Stasį Ylą. Po to jaunieji ateitininkai padeklamavo kun. Ylos parašytus eilėraštukus vaikams bei maldeles. Moksleiviai trumpai papasakojo kun. Stasio Ylos biografiją ir perskaitė keletą ištraukų iš jo parašytų knygų. Nors kunigas buvo persekiojamas, kad neskleistų religijos jaunimui, jis nepalūžo. Programos metu Los Angeles Dramos sambūrio režisierius A. Žemaitaitis, perskaitė ištrauką iš kun. Ylos knygos, kaip jis ruošė pirmas Mišias tremtyje. Kun. Yla rasdavo kalbą su įvairaus amžiaus žmonėmis. Labai mėgo bendrauti su vaikais.

Šventės pabaigoje visi giedojo Ateitininkų himną.

Amanda Ragauskaitė

Ateitininkai Vasario 16 gimnazijoje

Mūsų gimnazijoje laikas bėgte prabėga. Nespėji apsisukti — į duris jau beldžiasi žaliuojantis ir kvepiantis pavasaris. Šventėme Kalėdas ir nepastebėjome, kaip atėjo Kristaus Prisikėlimo šventė — Velykos. Jums visiems, turbėt būtų įdomu sužinoti, ką gi naudingo ir įdomaus nuveikė Vasario 16-osios gimnazijos vyskupo Motiejaus Valančiaus kuopa per šį laiko tarpą.

Sausio 13 d. ateitininkai suruošė pilies koplytėlėje nedidelį pasirodymą, kuris buvo skirtas sausio 13-tosios kruviniems įvykiams Vilniuje paminėti. Šis vakaras tapo mums visiems susikaupimo vakaru, kuriame mes pagerbėme žuvusiuosius už Lietuvos nepriklausomybę.

Kadangi šiais metais kuopos narių skaičius žymiai padidėjo, tai mūsų kuopos globėjai Marytei Šmitienei ir dvasios vadui kun. Edžiui Putrimui darbo tikrai nestinga. Šiuo metu didžiausias kuopos vadovų už-davinys yra padėti vi-

siems kandidatams tinkamai pasiruošti įžodžiui, kuris bus duodamas gegužės mė-nesį Memmingene. O ruoštis šiam įžodžiui reikia tikrai nemažai: reikia žinoti ateitininkų istoriją, ideologiją, atsakyti raštu įvairius klausimus ir parašyti referatą.

Kad pasiruošimas ateitininkų įžodžiui nebūtų toks nuobodus, tai mes stengiamės savo susirinkimų vakarus pra-turtinti įvairiomis diskusijomis ar „spaudos konferencijomis''. Aišku, ne visada mums tie renginiai pavyksta, kaip liaudies išmintis sako: „pirmas blynas visada būna prisvilęs'', bet ką jau padarysi — gyveni ir mokaisi iš savo klaidų. Diskusijų tema, kurią pravedėme kovo mėnesį buvo „Šiuolaikinio jaunimo problemos''. Tą vakarą planavome diskutuoti apie jaunas mergaites, kurios tampa nėščiomis, apie tėvų požiūrį į tokias situacijas, apie jaunas šeimas... Tema buvo labai įdomi, tačiau diskusijos nelabai vystėsi, daugelis tylėjo — kalbėjo tik pora mokinių.

Man atrodo, kad mums reiktų dažniau pravedinėti diskusijas aktualiomis temomis, kad įgytume daugiau patirties, laisviau, nesivaržydami išreikštume savo mintis, prieštaravi mus. Po šių diskusijų mūsų kuopa nusprendė nusifotografuoti su besisvečiuojančiu Hiutenfelde buvusiu Lietuvos prezidentu prof. Vytautu Landsbergiu. Kaip tarėme, taip ir padarėme.

Kovo mėnesį mūsų gimnaziją taip pat aplankė kun. Antanas Saulaitis. Nenorėdami praleisti progos pabendrauti su šiuo nuostabiu žmogumi, mes berniukų bendrabučio salėje surengėme „tarptautinę spaudos konferenciją''. Į šią konferenciją atvyko „Jo Ekscelencijos dešinioji ranka'' A. Saulaitis, „apaštalinis Vatikano nuncijus Hiutenfeldui'' E. Putrimas ir „apaštalinio sosto darbuotojas'' J. Lukošius. Jie atsakinėjo į klausimus, kuriuos pateikė spaudos atstovai iš įvairių pasaulio kraštų: Lie-

Vasario 16 gimnazijos ateitininkai su buvusiu Lietuvos AT pirm. prof. Vytautu Landsbergiu, jam lankantis gimnazijoje. Nuotr. Marytės Šmitienės

Vasario 16 gimnazijos ateitininkai iškylos metu Wiurzburge. Priekyje — kun. Antanas Saulaitis. Nuotr. M. Šmitienės

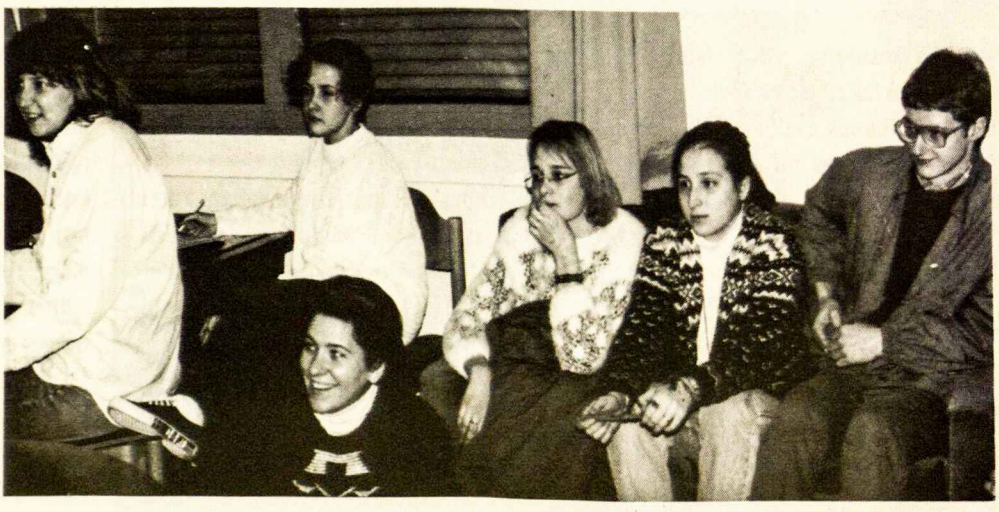

Vasario 16 gimnazijos ateitininkai susirinkimo metu. Priekyje — Rita Račkauskaitė, MAS CV narė iš Čikagos; II eil. iš kairės: R. Ramašauskaitė (Brazilija), Z. Kalesinskaitė (Vokietija), L. Pocevičiūtė (Vokietija), I. Sakutė (Kanada) ir A. Karčiauskas (Lietuva).

Studentų ateitininkų eucharistininkų būrelis-sekcija, susirinkusi pas kan. dr. Stanislovą Ūsorį studijuoti ir aiškintis Šv. Raštą 1930 metais. I eil.: Aldona Stanionytė, dabar Brazdžionienė, Ada Šarakauskaitė, vėliau Ingaunienė (mirusi), neatpažįstamas, Aleksandra Savickaitė-Masionienė (mirusi), Apolonija Valeikaitė, dabar ses. pranciškietė, Limoje, Peru; II eil.: neatpažįstamas, Drungaitė, Stasė Užupytė-Bublienė, kan. dr. Stasys Ūsoris, neatpažįstamas, ses. Apolonija Sereikytė-Augusta, Idzelytė; III eil.: Antanas Paukštys, rodos, panevėžietė Griškevičiūtė, Stasys Griškevičius, neatpažįstama, Stasys Šerkšnas, Emilija Viliamaitė, Antanas Masionis, neatpažinta, Juozas Tininis (miręs); IV eil.: Kazys Ulvydas, Jonas Kavaliūnas, Elena Balčiūnaitė (mirusi), Adolfas Damušis, kiti neatpažinti. **Nuotr. atsiuntė Antanas Masionis**

tuvos, Kanados, Indijos, Arabijos, Amerikos...

Į klausimus: „Ką simbolizuoja žuvies ženklas tikėjime?'', „Ar bus kada nors panaikintas celibatas?'', „Ar įmanomas gyvenimas be nuodėmių?'' daugiausia atsakinėjo A. Saulaitis, nes E. Putrimas „iš mandagumo'' galvos linktelėjimu, klausimą perduodavo dešinėj sėdinčiai „viršesnei Bažnyčios galvai'', t.y. A. Saulaičiui.

Kovo mėnesį mus aplankė buvę Vasario 16 gimnazijos moksleiviai ateitininkai iš Čikagos — Rita Račkauskaitė ir Kazys Motekaitis. Rita šiuo metu yra MAS CV narė ir ji papasakojo mums apie valdybos darbus ir aplamai ateitininkų veiklą JAV bei Kanadoj. Labai nustebom sužinoję, kad ateitininkų veikla Amerikoj gan silpna, išskyrus Čikagoj, Detroite ir Los Angeles, o Toronte iš vis kaip ir nėra moksleivių kuopos. Susirinkimo metu, kartu su Rita ir Kaziu, žaidėm „Koks prots''.

Vieną sekmadienio vakarą ateitininkų kuopos pirmininkei Dianai Miulerytei toptelėjo mintis — visai ateitininkų kuopai pasidalinti į keletą grupių ir pagal Evangelijos palyginimus paruošti nedidelius vaidinimėlius. Šiuos vaidinimus reikėjo perkeltine prasme pritaikyti nūdienai. Taigi mes, pasidalinę į grupes, paruošėme keletą vaidinimėlių apie sūnų palaidūną, apie duonos raugą, apie karalaičio vestuves.

Prieš pavasario atostogas, vieną sekmadienį kuopa su savo vadovais ir su kun. A. Saulaičiu aplankė viena seniausių ir savo architektūra įdomiausių visos Vokietijos miestų — Wiurzburgą. Tai buvo tikrai įspūdinga kelionė, kurios metu susipažinome su, ant aukšto Maino kranto esančia, Marienbergo tvirtove ir pilimi, su VIII a. koplyčia, keliomis bažnyčiomis. Gaila, kad negalėjome aplankyti visų bažnyčių, nes jų Wiurzburge yra labai daug, net šešiasdešimt. Tą sekmadienį buvo labai gražus oras ir mes galėjome grožėtis šiuo Bavarijos miestu, jo gamta. Kadangi pietus buvome pasiėmę iš gimnazijos, tai pietavome gamtoje. Susiradome ramią vietą, kur savaitgalius praleidžia šeimos su mažais vaikais. Ten tėveliai sėdi ant suo-

liukų, kalbasi, ilsisi po ilgos darbo savaitės, o vaikai supasi, žaidžia... Ir štai tokią vietelę užpuolė gimnazijos ateitininkai, jie irgi užsinorėjo vėl tapti vaikais — žaisti ir niekuo daugiau nesirūpinti. Todėl mes visi pradėjome kopti į piramidę, kuri buvo suraizgyta iš virvių, o užkopus į viršų čiuožėme trampolynu žemyn. Tuoj pastebėjome, kad kuopos globėja ir fotografė Marytė Šmitienė nerimsta ir vis bėgioja su foto aparatu. Iškart supratome: kaip gi neįamžinti tokio momento, kai visa kuopa „suvaikėjo''? Šia nuostabia kelione ir baigiu aprašyti Vasario 16 gimnazijos ateitininkų kuopos veiklą, nes po jos visiems mums prasidėjo pavasario atostogos.

Elvyra Kalvėnaitė

Kultūrinė Savaitė Kennebunkporte

Rytų pakraščio ateitininkai sendraugiai jau užsisakę kambarius žavioje Tėvų Pranciškonų sodyboje Kennebunkporte, ME ir pasiruošę tenai susitikti savo tradicinei kultūrinei savaitei ir maloniai pabendrauti, pasimaudyti Atlante ir puikiame sodybos baseine. Tai vyks nuo šeštadienio, rugpjūčio 14 d. iki kito šeštadienio, 21 d. Šių metų savaitės tema: „Nepriklausomybės jubiliejus''. Šiai temai skiriama savaitės programa ir maldos — kasdieninės Mišios bei žvakių procesija.

Šios savaitės kapelionas bus prel. Vytautas Balčiūnas. Jis kasdieną, išskyrus sekmadienį 15 d., 8 val. rytą vienuolyno koplyčioje aukos Mišias ir pasakys pamokslą savaitės tema. Sekmadienį dalyvausime bendrose tėvų pranciškonų celebruojamose lietuviškose Mišiose 11 val.

Savaitės programą pradėsime rugpjūčio 14 d., 8 val. vakaro didžioje salėje Elenos Vasiliūnienės suorganizuotu koncertu, kurį atliks solistė Daiva Mongirdaitė, akompanuojama Loraine De Cesario. Šis labai gražaus soprano koncertas bus mūsų savaitės atidarymas. Po koncerto savaitės dalyviai galės pasisveikinti su kits kitu jaukiame pabendravime.

Sekmadienio vakarą, 8 val. toje pačioje salėje bus literatūros vakaras. Lietuvių poeziją skaitys Aldona ir Juozas Rygeliai. Šio vakaro programoje išgirsime deklamuojant ir pačius jauniausius savaitės dalyvius, kurie savo gražiais vaikiškais balseliais paįvairins vakaro nuotaikas. Šis rečitalis taip pat skiriamas savaitės temai. Vakarui parinkti skaitiniai bus laisvės ir nepriklausomybės temomis, parašyti prieš 1918 metus ir netrukus po vasario 16 d. akto paskelbimo, o taip pat dabartinio Lietuvos atgimimo laikotarpio literatų kūryba, kurioje atsispindi lietuvių laisvės kova prieš 1990 metų kovo 11 dieną bei jų triumfas, laisvę atgavus.

Nuo pirmadienio, rugpjūčio 16 d., iki ketvirtadienio, rugpjūčio 19 d. kiekvieną vakarą, 7:30 val. bus skaitomos paskaitos: pirmadienį: ses. Paulė: „Šių

Praėjusios vasaros MAS stovyklos vadovai (iš kairės): Rita Račkauskaitė, Elena Tuskenytė ir Marius Polikaitis.
Nuotr. Rimos Polikaitytės

Daumanto-Dielininkaičio jaunųjų ateitininkų kuopos šventės metu susitikusios ateitininkės (iš k.): A. Kazlauskaitė, P.Stasiulytė, L. Sidrytė, V. Sušinskaitė. Šventė buvo gegužės 16 d.

Taura Underienė šios vasaros sezoną Dainavoje atidarant.

Nuotr. Mariaus Laniausko

dienų problemos ir palaimintasai Jurgis''; antradienį: prof. Edvardas Bubnys: „Vakarietiškas finansų mokymas ir etikos problemos Lietuvoje''; trečiadienį: Ateitininkų federacijos kapelionas kun. dr. Valdemaras Cukuras: „Ateitininkai Lietuvos nepriklausomybės atkūrime''. Po šios paskaitos bus žvakių procesija, kuriai vadovaus vakaro prelegentas; ketvirtadienį: dr. Jurgis Gimbutas: „Lietuvos kaimo architektūra Europos literatūroje''; penktadienį: tradicinis solistės Ginos Čapkauskienės koncertas. Akomponuos dr. Saulius Cibas. Jis taip pat paskambins solo. Šiuo mūsų šiaurės Lakštingalos koncertu užbaigsime savaitę. Po to bus dalyvių atsisveikinimo vaišės.

Šeštadienį, 11 val. paliekam savo kambarius ir važiuojam namo, nebent kas yra užsisakęs kambarį dar vienai savaitei pasidžiaugti jaukia bei vaišinga pranciškonų sodyba, Atlanto bangom, smėliu ir saule.

Šalia šios programos trečiadienį 2 val. po pietų bus dalyvių susirinkimas aptarti ateinančių metų kultūrinės savaitės parengimą. Kiekvieną likusių dienų popietę (2 val.), išskyrus šeštadienius, televizijos kambary bus rodomos vaizdajuostės iš Lietuvos gyvenimo.

Visi, kam malonu pabendrauti su savo bičiuliais, pasimaudyti Atlanto bangose ir paklausyti paskaitų aktuliom temom, kviečiami rugpjūčio 14 d. į Kennebunkportą!

Č. Masaitis

Detroito ateitininkų Šeimos šventė

Naujai suformuota sendraugių skyriaus valdyba — Rita Giedraitienė — pirmininkė, Linas Mikulionis — vicepirmininkas, Giedrė Iešmantienė — sekretorė ir Alma Jankienė — iždininkė, pradėjo savąją veiklą, suorganizuodama tradicinę pavasarinę Detroito ateitininkų šeimos šventę š.m. gegužės 23 d.

Šventė pradėta 10:30 val. šv. Mišiomis Dievo Apvaizdos parapijos bažnyčioje, dalyvaujant ateitininkams su kuopų vėliavomis. Šv. Mišias aukojo parapijos klebonas kun. Viktoras Krišciūnevičius. Pamokslo metu gražiai pasveikinęs Detroito ateitininkus, švenčiančius šeimos šventę, priminė Amerikos rašytoją Mark Twain, kurio dukrelė stebėdamasi klausė tėvą, kodėl jis, pažindamas viso pasaulio garsiuosius žmones, nepažįstąs Dievo?

Reikia ir mums pažinti Dievą. Pažinti Jį, gyvenant šiame pasauly, yra daugybė galimybių. Tiktai pažinus Dievą, galima Jį pamilti ir tada save atnaujinti.

Tuoj po Mišių, vadovaujant Linui Mikulioniui, bažnyčioj vyksta iškilmingas jaunųjų ateitininkų pasižadėjimas (įžodis). Įžodį davusieji: Paulius Mikaila, Laura Polteraitytė ir Lina Sirgėdaitė. Įžodžio apeigos baigtos Ateitininkų himnu.

Tolimesnė šventės programa tęsiama parapijos kavinėje. Kalba sendraugių valdybos pirmininkė Rita Giedraitienė, pasidžiaugdama darbo vaisiais ateitininkijos gyvenime. Prisimenama Lie-

Detroito jaunieji ateitininkai vaidina pasaką „Šimtas zuikių" pavasarinėje šeimos šventėje.

tuva ir jos ateitininkai, Berčiūnų stovyklos organizavimas. O kaip mes atsinaujinsim? Atsinaujinti — vilties žodis. Žvelgdami į praeitį, matome sunkius laikus, lūžius. Džiaugiamės turėdami čia žmogų, kuris tai išgyveno.

Kviečiama Federacijos Tarybos pirmininkė Birutė Bublienė supažindinti susirinkusius su knygos „Ateitininkų Dvasia Nepalūžo'' autorium Antanu Masioniu.

Išgirstame daug įdomių Antano Masionio gyvenimo detalių. Kaip gi jis nebus vėliau vokiečių ir lotynų kalbos mokytoju, jei, jau 10 metų sulaukęs, buvo „daraktorius'' (mokytojas). Ateitininkas nuo mažumės. Energingas kovotojas už ateitininkijos idealus, moksleivių ateitininkų organizacijos narys draudimo laikais. Areštuotas, ištremtas.

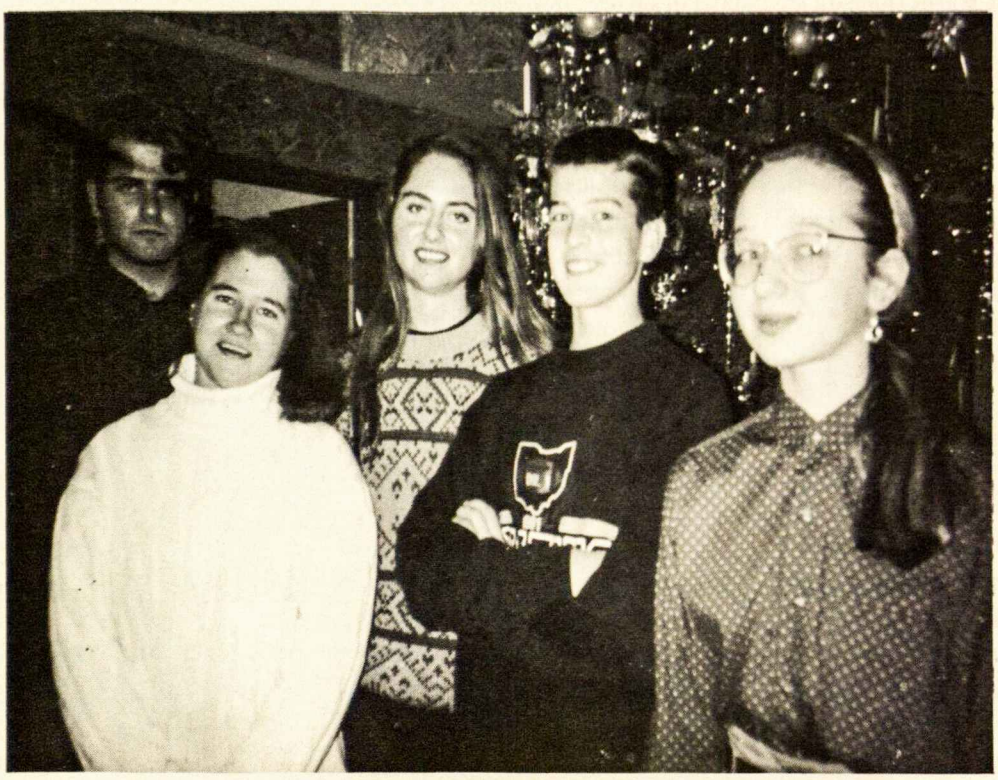

Clevelando ateitininkų metinėje šeimos šventės akademijoje (iš kairės): kun. Gediminas Kijauskas, R. Bridžius, V. Švarcienė, D. Petrusevičiūtė, R. Biliūnas, K. Mataitė. Šventė buvo kovo 20 d.

Čikagos studentų ateitininkų draugovės susirinkimas birželio 11 d. **Nuotr. Rimos Polikaitytės**

Kviečiamas prabilti svečias. Antanas Masionis, padėkojęs už jam skirtus gražius žodžius ir perdavęs detroitiškiams geriausius linkėjimus nuo Filadelfijos ateitininkų, apžvelgia savosios knygos „Ateitininkų Dvasia Nepalūžo" kritikų išpuolius. Įdomiai, logiškai aiškina kankinio sąvoką. Anuomet buvo daug ateitininkų sąžinės kankinių.

Rita Giedraitienė, kaip padėkos ženklą, įteikia Jono Aisčio kūrybos knygą.

Toliau, pagal šventės programą, vyksta veiklos apžvalga.

Karaliaus Mindaugo moksleivių kuopos pirmininkė Rima Janukaitytė praneša, kad jų veikla reiškiasi narių mėnesiniais susirinkimais, išvykomis. Naudojamos vaizdajuostės. Lentoje buvo parodyti atsakymai į anketos klausimus. Sveikinimai moksleiviai ateitininkai, baigę šiais metais lituanistinę mokyklą.

Birutė Bublienė prašo aukų Lietuvos Ateitininkų Federacijos gautajai Berčiūnų stovyklavietei įrengti.

Detroito sendraugių pirm. R. Giedraitienė sveikina K. Petrulį, moksleivių globėją.

Kalba jaunučių-jaunių kuopos pirmininkė Nida Lapšytė. Kuopos globėjos — Nijolė Lapšienė ir Danutė Sirgėdienė. Jų darbo vaisiai — trys šaunūs šiandieniniai įžodininkai, kuriuos sveikindama, Jaunųjų ateitininkų centro valdybos pirmininkė Danutė Petrusevičiūtė įteikė jiems po knygą.

Jaunučių vardu dėkoja globėjoms Lina Sirgėdaitė.

Studentų kuopos patarėja Marija Jankauskienė praneša, kad studentai įžodininkai būsią kitais metais.

Sendraugių pirmininkė Rita Giedraitienė dėkingu žodžiu prisimena, 8 metus sėkmingai vadovavusią sendraugių veiklai, Janiną Udrienę ir pasisako, kad dabartinės valdybos darbų programa būsianti panaši kaip ir buvusios: ruošimas tradicinių švenčių ir rūpinimasis jaunučių bei moksleivių kuopų globa. Dėkingumas priklauso gražiai veikusiai, bet dabar pasitrauk-

iančiai, jaunučių globėjai Nijolei Lapšienei. Džiugu, kad jos darbą tęsti sutiko Rusnė Kasputienė. Moksleivius globos, neseniai pats moksleiviu buvęs, Karigaila Petrulis, patarėja — Dalia Navasaitienė.

Užbaigus veiklos pranešimus, pasirodė Nijolės Lapšienės ir Danutės Sirgėdienės vadovaujamas, gražiai dekoruotas, Jaunučių „teatras'', suvaidindamas iš lietuvių tautosakos paimtą „Šimto zuikių'' pasaką.

Sukalbėjus kun. Viktorui maldą, vaišinomės sumuštiniais ir gėrėjomės sendraugių naujos „valdžios'' gražiai suorganizuota šeimos šventė, prisiminėme, kaip pernai šventės metu dangaus aukštybėje juokėsi saulė, o šiais metais — dangus lietaus lašais jungėsi su žeme.

Jonas Mikulionis

Čikagos studentų ateitininkų draugovės šventės metu davusieji įžodį (iš kairės): Rima Polikaitytė, Audrius Polikaitis, Marius Polikaitis, Kazys Motekaitis, Lora Krumplytė, Elena Tuskenytė, Laura Lapšytė ir Kristina Liaugaudaitė

Studentai ir moksleiviai padedą dirbti su Daumanto-Dielininkaičio kuopos jaunučiais. Iš k.: Nida Januškytė, Monika Gylytė, Daina Kazlauskaitė, Aras Norvilas, Laura Lapšytė, Kastytis Šoliūnas

KREIVOS ŠYPSENOS

VASARA DAINAVOJE

atsiuntė Romualdas Kriaučiūnas

Moksleiviai domisi architektūra.

Jūratė ir Kastytis Spyglio ežere
(studentų atgaiva)

SVEIKATOS TEMOMIS

Psichiatras pacientui: „Kada jūs pirmą kartą pastebėjote, kad pajamų mokesčius mokėti jums yra malonu?"

Akių gydytojas: „Kaip jums tinka naujieji akiniai?"
Pacientas: „Labai puikiai! Dabar kasdien vis sutinku žmonių, kurių jau daug metų nesu regėjęs..."

Dantų gydytojas: „Atrodo, kad aš jus turėsiu visiškai užmigdyti, kai taisysiu tą dantį.
Pacientas griebia piniginę ir pradeda skaičiuoti pinigus.
Dantų gydytojas: „Neskubėkite, jūs galėsite man užmokėti, kai pabaigsiu."
Pacientas: „Aš nė nemanau iš anksto mokėti, tik noriu susiskaičiuoti pinigus prieš užmigdomas..."

Vyras, sėdėdamas pilnoje vandens vonioje: „Pakvaišo ta medicina! Tokio dalyko niekad negirdėjau!"
Žmona: „Ką ta medicina tau padarė?"
Vyras: „Daktaras liepė kasdien tris kartus imti po 10 lašų šiltame vandenyje".

Miesto meras lankosi beprotnamyje. Gydytojas jam aprodo įvairius skyrius. Atidaręs vienos palatos duris, sako:
—Čia laikome nepilnapročius automechanikus.
—Bet aš nematau nė vieno, — stebisi meras.
—Jie visi guli po lovomis ir vis taiso savo automobilius, — paaiškina daktaras.

—Jūs galite gerti kasdien po viena stiklą vyno. Tai jums turėjau pasakyti prieš dvi savaites, bet pamiršau, — sako gydytojas pacientui.
—Tai nieko, daktare, — nuramina jį pacientas. — Aš tą keturiolika stiklų vyno išgersiu, kai tik grįšiu namo ir deficitą tuoj išlyginsiu...

Sveikatos ministras lankosi psichiatrinėje klinikoje. Direktoriaus prieškambaryje jis užklausia vieną, jau iš klinikos išleidžiama pasveikusį pacientą:
—Ar gerai buvote gydomas?
—Labai puikiai! Po pusmečio ir jūs iš čia išeisite visiškai sveikas.
—Supraskite, kad aš esu sveikatos

Žvejas žuvį meškerioja
(sendraugių veikla)

ministras! — išdidžiai paaiškina lankytojas.
—Tai nieko! Kai mane čia atvežė, aš galvojau, kad esu užsienio reikalų ministras, — ramiai atsako buvusysis

ALp(LKA)1786
1993, Nr.3